



ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

เกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร  
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มีนาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

เกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร  
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มีนาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF CHILD DEVELOPMENT  
CENTER MANAGEMENT UNDER THE LOCAL GOVERNMENT  
ORGANIZATION NAKHON PHANOM PROVINCE

BY

KIATTISAK JOOMJANA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for  
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development  
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2024




All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University



ใบรับรองวิทยานิพนธ์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา


ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม  
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ เกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ

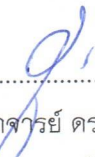
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ  
(ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทร์ักษ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี) ประธานที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์  
 ..... กรรมการสอบ ..... กรรมการสอบและ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เฟ็งสวัสดิ์) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข) กรรมการที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์  
 ..... กรรมการสอบ  
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

 .....  
(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เฟ็งสวัสดิ์)  
ประธานหลักสูตร  
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

 .....  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 22 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567  
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

## ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า ดร.บุญมี ก่อบุญ นายรุ่งสุริยา ศรีโสภานางสาวรัศมี เรียมแสน และนางสาวสุภาภักดิ์ อภัยโส ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีตำบลน้ำก่ำ นายกองัดการปกครองส่วนตำบลหนองแวง นายกเทศมนตรีตำบลพระซอง นายกองัดการปกครองส่วนตำบลหนองสังข์ นายกองัดการปกครองส่วนตำบลดอนเตย ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นสถานที่ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรรสาร นายรุ่งสุริยา ศรีโสภานางสาวจุรีรัตน์ แพงวงษ์ และ นางนุชนาฏ ศรีสมจักร ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเสนอแนะแนวทางการพัฒนาที่เป็นโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครพนม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ส่งผลให้งานวิจัย สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

เกียรติศักดิ์ จุมจะนะ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
ผู้วิจัย	เกียรติศักดิ์ จูมจะนะ
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2567

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 311 คน จำแนกเป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.45–0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 และแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.46–0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ( $r_{xy} = .819$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อม ( $X_6$ ) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $X_5$ ) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $X_2$ ) และโครงสร้างองค์กร ( $X_3$ ) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $Y$ ) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมกันอธิบาย ความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 70.80 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ  $\pm .266$  ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.078 + .267X_6 + .264X_5 + .130X_2 + .094X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .366Z_6 + .353Z_5 + .175Z_2 + .126Z_3$$

5. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจำนวน 4 แนวทาง ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสภาพแวดล้อม

**คำสำคัญ:** ประสิทธิภาพ การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

<b>TITLE</b>	Factors Affecting the Effectiveness of Child Development Center Management under the Local Government Organization Nakhon Phanom Province
<b>AUTHOR</b>	Kiattisak Joomjana
<b>ADVISORS</b>	Assoc. Prof. Dr. Wanphen Nanthasri Dr. Apisit Somsrisuk
<b>DEGREE</b>	M.Ed. (Educational Administration and Development)
<b>INSTITUTION</b>	Sakon Nakhon Rajabhat University
<b>YEAR</b>	2024

## ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the factors affecting the effectiveness of child development center management under the local administrative organization Nakhon Phanom Province. The samples of this study consisted of 311 participants of 42 administrators and 269 teachers, in academic year 2022. They were recruited using multi stage sampling. The tool used to collect data was a 5-level rating scale questionnaire. The part of factors affecting the effectiveness of the administration of the Child Development Center indicated the validity index ranged between 0.60–1.00, discrimination value index ranged between 0.45–0.83 and reliability index was at 0.98, whereas the part of effectiveness of child development center administration indicated validity index ranged between 0.80–1.00, discrimination power index between 0.46–0.83. and reliability index was at 0.98. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation. Pearson correlation coefficient Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows.

1. The level of factors affecting the effectiveness of child development center management, in overall, was at high level.
2. The level of child development center management effectiveness, in overall, was at high level.



3. The factors affecting the effectiveness of child development center management and the effectiveness of child development center management showed positive correlation at the highest level ( $r_{xy} .819$ ) with statistical significance at .01.

4. The factors affecting the effectiveness of child development center management included environment ( $X_6$ ), participatory management from all sectors ( $X_5$ ), leadership of administrators ( $X_2$ ), and organizational structure ( $X_3$ ). The factors could predict the child development center management effectiveness ( $Y$ ) with statistical significance at the .01. The variance in the child development center management effectiveness was at 70.80% of, with a forecast error of  $\pm .266$ . The predictive equation can be written as follows.

Predictive equations in the form of raw scores:

$$Y' = 1.078 + .264X_5 + .267X_6 + .130 X_2 + .094X_3$$

Predictive equations in the form of standard scores:

$$Z'_y = .366Z_6 + .353Z_5 + .175Z_2 + .126Z_3$$

5. The guidelines to develop the factors that affected the effectiveness of child development center management composed of four components, namely leadership of administrators, organizational structure, participatory management from all sectors and environment.

**Keywords:** Effectiveness, Child Development Center, Administration of Child Development Center

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ .....	1
ภูมิหลัง .....	1
คำถามของการวิจัย .....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	5
สมมติฐานของการวิจัย .....	6
ความสำคัญของการวิจัย .....	6
ขอบเขตของการวิจัย .....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย .....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	13
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	14
ความหมายของเด็กเล็ก .....	14
ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	14
การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	26
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	30
ความหมายของประสิทธิผล .....	30
ลักษณะขององค์การที่มีประสิทธิผล .....	31
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	34
ความหมายประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	34
การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก .....	35

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	52
ความหมายของปัจจัย .....	52
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก .....	53
ความหมายขององค์กร .....	53
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	54
การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	57
ตอนที่ 4 บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	77
3   วิธีดำเนินการวิจัย .....	83
ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	90
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	92

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ..... 99
	ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ..... 99
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ..... 99
	ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ..... 101
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ..... 101
	ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด
	นครพนม ..... 121
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ..... 133
	สรุปผลการวิจัย ..... 134
	การอภิปรายผลการวิจัย ..... 138
	ข้อเสนอแนะ ..... 153
	บรรณานุกรม ..... 155
	ภาคผนวก ..... 171
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย ..... 173
	ภาคผนวก ข รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
	การวิจัยและรายงานผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา ..... 191

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย .....	195
ภาคผนวก ง ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม .....	209
ภาคผนวก จ แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางพัฒนา .....	217
ประวัติย่อของผู้วิจัย .....	229

## บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ..	37
2	องค์ประกอบ นโยบายและพฤติกรรมบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	48
3	การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	60
4	ปัจจัย นโยบายและพฤติกรรมบ่งชี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....	73
5	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	85
6	การนัดหมาย วันเวลา สถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	94
7	แผนดำเนินการวิจัย .....	97
8	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสถานภาพการดำรงตำแหน่ง .....	102
9	การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน .....	103
10	การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ .....	104
11	การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายข้อ .....	105

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก โครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ .....	106
13 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก วัฒนธรรมองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ .....	107
14 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมและรายข้อ .....	108
15 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สภาพแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ .....	109
16 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมและรายด้าน .....	110
17 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ .....	111
18 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม คุณภาพเด็ก โดยภาพรวมและรายข้อ .....	112
19 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อาคารสถานที่ โดยภาพรวมและรายข้อ .....	113

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การส่งเสริม และสนับสนุนจากชุมชน โดยภาพรวมและรายข้อ .....	114
21 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การบริหารจัดการ โดยภาพรวมและรายข้อ .....	116
22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	117
23 วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน .....	118
24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผล การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดนครพนม .....	119
25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม .....	120
26 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร .....	122



## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
27	<p>ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร .....</p>	124
28	<p>ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน .....</p>	126
29	<p>ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม สภาพแวดล้อม .....</p>	128
30	<p>ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม .....</p>	211
31	<p>ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม .....</p>	214

## บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย .....	9
2 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย .....	96

# บทที่ 1

## บทนำ

### ภูมิหลัง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องจัดให้มีการอบรมเลี้ยงดู เพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในช่วงรอยต่อตั้งแต่ก่อนระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย, 2562, หน้า 6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 5-6)

สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าประสิทธิผลการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านที่ต้องหาแนวทางพัฒนาประกอบด้วย ด้านการสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็ก และครอบครัวเด็ก (วชิระ คำไตรย์, 2553) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความไม่เท่าเทียมกันในด้านบริหารจัดการ ความแตกต่างของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและนโยบายของคณะกรรมการบริหารแต่ละแห่ง จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (นาถอนงค์ บำรุงสานต์, 2561, หน้า 13) ประสิทธิผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน พบว่ามีปัญหา ดังนี้

1) ครูและผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีครูที่จบด้านปฐมวัยหนึ่งคนและผู้ดูแลอีก 1-2 คน ซึ่งครูหรือผู้ดูแลเด็กยังไม่สามารถจัดการความท้าทายในห้องเรียนและส่งเสริมทักษะให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งได้รับการพัฒนาฝึกอบรมในระดับต่ำ โดยเฉพาะการฝึกอบรมควบคู่กับการปฏิบัติงาน การโค้ชและการมีระบบพี่เลี้ยง

2) ระบบการติดตามและประเมินผล แม้ว่าในเชิงนโยบายได้ตระหนักถึงความสำคัญของการติดตามและประเมินผลผ่านการพัฒนาเป็นมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เมื่อปี 2561 เรียบร้อยแล้ว โดยที่ท้องถิ่นมีนโยบายใช้มาตรฐานดังกล่าวกับทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่าสองหมื่นแห่งโดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2563 อย่างไรก็ตามมาตรฐานดังกล่าวค่อนข้างมีความซับซ้อนและประกอบด้วยหลายตัวชี้วัดซึ่งเป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) กลไกการกำกับดูแลและความชัดเจนเรื่องกฎ ระเบียบในการเลือกแนวทางพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งจะมีกลไกของคณะกรรมการ การการศึกษาซึ่งมีผู้ปกครองและคนในชุมชนอื่น ๆ เป็นกรรมการ แต่กรรมการหลายท่านยังขาดองค์ความรู้

4) งบประมาณเมื่อวิเคราะห์งบประมาณที่จัดสรรให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ทั้งในส่วนของงบประมาณกลางและงบประมาณจากส่วนท้องถิ่น พบว่า รัฐมีการจัดสรรงบประมาณให้เฉลี่ยประมาณ 1 ล้านบาท ต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อพิจารณาจากงบประมาณที่ถูกจัดสรรให้กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในเชิงคุณภาพมากนัก

5) การตระหนักของสังคมในวงกว้าง การพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับความสำคัญในระดับนโยบายมาอย่างต่อเนื่องแต่ความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงสังคมในภาพรวมยังไม่มากพอที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562, หน้า 9-10)

ถึงแม้ว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการวางแผนกำหนดนโยบาย หรือกฎหมายในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วก็ตามแต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเป็นรูปธรรมดังจะเห็นได้จากการลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงของสำนักงานตรวจการแผ่นดินในภูมิภาคต่าง ๆ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาและ

อุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยสรุปมีปัจจัยสาเหตุ ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาเด็กเล็กที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่มีการประเมินคุณภาพครูผู้สอนประจำปี ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินตนเองโดยการกรอกแบบฟอร์มเพื่อประเมินตนเองและการประเมินคุณภาพจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เฉพาะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เข้าร่วมโครงการเท่านั้น

2) ด้านบุคลากร พบว่าครูผู้สอนไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง และจำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก

3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่าสภาพอาคารชำรุดทรุดโทรมขาดงบประมาณดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มั่นคงแข็งแรง อาคารสถานที่มีลักษณะแออัด คับแคบ ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

4) ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานด้านวิชาการสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง ทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีประสิทธิภาพ

6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ขาดการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีศักยภาพ ขาดการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้สอน ครูผู้ดูแลเด็ก ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กของเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กอย่างเหมาะสม การคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายเป็นระบบอุปถัมภ์ (สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน, 2565, ออนไลน์)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีอยู่ทั้งสิ้น 400 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2565) แต่ละแห่งมีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเรื่องที่รัฐไม่สามารถเข้ามาสอดส่องดูแลได้อย่างทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งโดยลักษณะของภารกิจเป็นเรื่องของความต้องการแต่ละชุมชนซึ่งมีสังคม วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันไป (ศักดา หาญยุทธ, 2559, หน้า 312) จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ามีหลายปัจจัยทั้งในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน ทักษะและประสบการณ์สอนที่ดีของผู้ดูแลเด็ก การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสมและเพียงพอ (เกษม พงษ์เดช, 2554, หน้า ข) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ก็อาจเป็นไปได้หากสามารถทราบถึงปัจจัยสาเหตุของปัญหาในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดอีกทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

จากการค้นคว้าของผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญ อย่างยิ่งเนื่องจากเป็นตัวสะท้อนผลของการบริหารจัดการของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกว่ามีการบริหารจัดการกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดีมากน้อยเพียงใด จากเหตุผลความสำคัญที่กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยในครั้งนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมหรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

## ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

## สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

## ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ได้แนวทางการวางแผนปรับปรุงการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

## ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ดังนี้

1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
3. โครงสร้างองค์กร
4. วัฒนธรรมองค์กร



5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

6. สภาพแวดล้อม

1.2 ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

2. คุณภาพเด็ก

3. อาคารสถานที่

4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน

5. การบริหารจัดการ

## 2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาและครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 661 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 103 คน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 103 แห่ง และครู จำนวน 558 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 400 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 311 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกำหนดเกณฑ์โดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 191) โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling)

## 3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

3. โครงสร้างองค์กร

4. วัฒนธรรมองค์กร

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

## 6. สภาพแวดล้อม

### 3.2 ตัวแปรเกณฑ์ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประกอบด้วย

1. วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
2. คุณภาพเด็ก
3. อาคารสถานที่
4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน
5. การบริหารจัดการ

### กรอบแนวคิดของการวิจัย

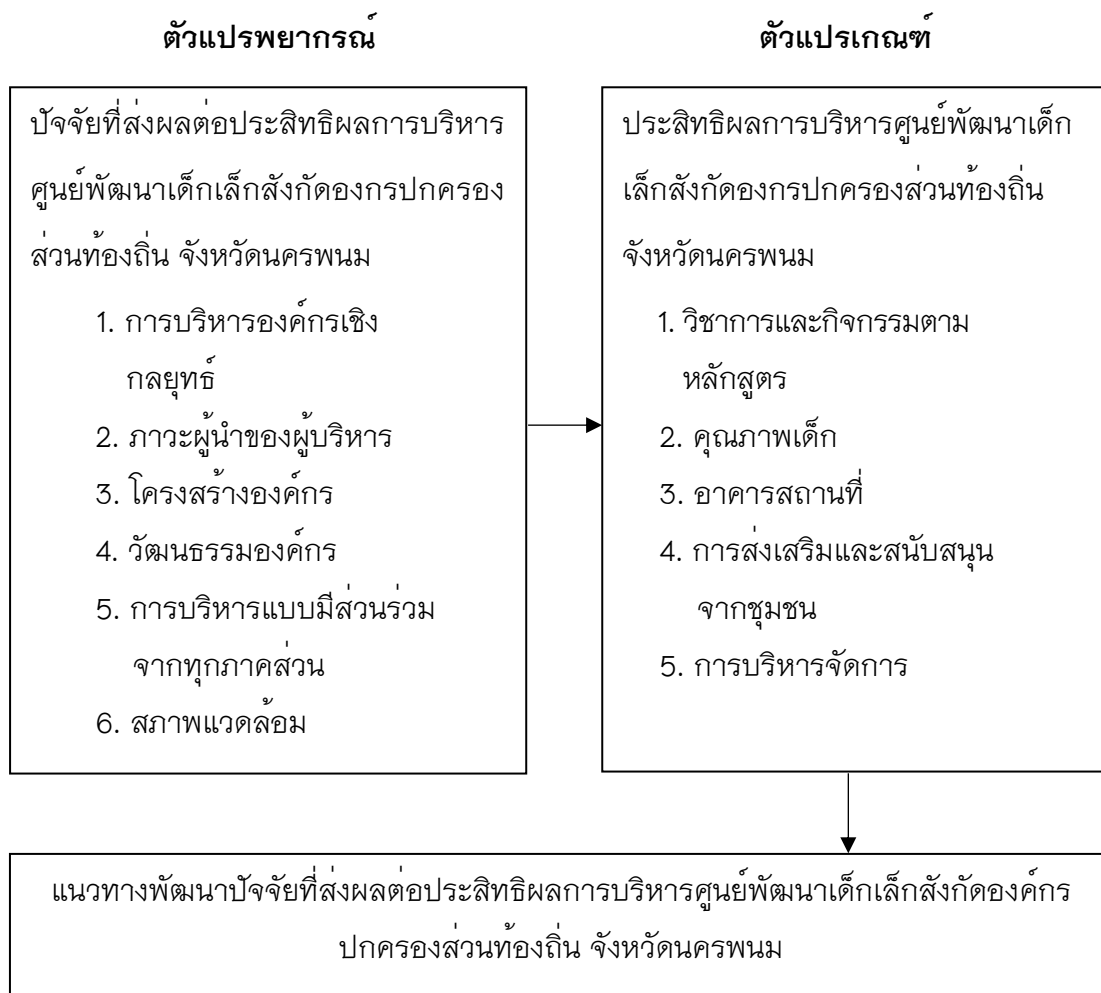
ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ บริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ ชวัญใจ สุตรัก (2553); กรรณิการ์ เกิดศรีพันธ์ (2555); ประสม มารศรี (2557); ผกามาต วิโสรัมย์ (2557); นันทน์ภัส วิกุล (2560); อุไรวรรณ ศรีสุข (2561); สมปรารถนา พรหมสูตร (2563); Sergioanni (1999); Gibson (2000); Gordon & Ross-Grodon (2001) ซึ่งสามารถสังเคราะห์ปัจจัยได้ 6 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) โครงสร้างองค์กร 4) วัฒนธรรมองค์กร 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 6) สภาพแวดล้อม

2. ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่ (2553); กัญติกา ทองขาว (2554); ศิริณนภา นามมณี (2557); กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559); สมใจ พรหมทองบุญ (2559); จินตนา กุลากุล (2559); พิชญภาพร ศรีหิ่ง (2559); งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2560); สารภี เขียวแต้ม (2560); อารีย์ วุ่นบำรุง (2562) ซึ่งสามารถสังเคราะห์ องค์ประกอบได้ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) วิชาการและกิจกรรมตาม

หลักสูตร 2) คุณภาพเด็ก 3) อาคารสถานที่ 4) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน  
5) การบริหารจัดการ

จากคำอธิบายข้างต้นจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

## นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิตยาคมศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ตัวแปรสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและส่งผลต่อความสำเร็จตาม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

1.1 การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก องค์กรและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม มีการประเมินตรวจสอบกลยุทธ์และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ เพื่อให้การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือของ องค์กร สามารถกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมายขององค์กรและผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติเพื่อให้ ประสพผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์

1.3 โครงสร้างองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะแผนผังขององค์กร เน้นการกระจายอำนาจตัดสินใจ ให้บุคลากรมีการระดมภาระงานหรือภาระหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบุคลากรกับความชำนาญเฉพาะทาง มีการกำหนด แนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนและเป็นทางการ เพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งไว้

1.4 วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง รูปแบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ขององค์กร ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกและเกิดเป็นแบบแผนการปฏิบัติตัว ในการอยู่ร่วมกันซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละองค์กรและถ่ายทอดแบบแผนดังกล่าว จากการพิจารณาค่านิยมร่วมกัน และอบรมสั่งสอนไปสู่สมาชิกรุ่นใหม่ เพื่อสืบทอด แนวทาง การปฏิบัติของรูปแบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมขององค์กร เพื่อให้องค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน หมายถึง การเปิดโอกาสให้หน่วยงานจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน หรือแม้กระทั่งบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือกันทั้งภายในเครือข่ายและระหว่างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.6 สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอก สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยและเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้รับประสบการณ์ตรงและใช้ประสาทสัมผัสรับรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ มีทักษะต่าง ๆ และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ผลสำเร็จในการบริหารงานหรือการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้และสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1 วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ผลสำเร็จในกระบวนการดำเนินการด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก การจัดหาและพัฒนาสื่อและนวัตกรรม โดยความร่วมมือของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 คุณภาพเด็ก หมายถึง ผลสำเร็จการในพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ให้เจริญเติบโตแข็งแรงสมวัย

2.3 อาคารสถานที่ หมายถึง ผลสำเร็จในการบริหารหรือการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีตัวอาคารที่แข็งแรงทนทาน มีห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขอนามัย และเด็กเล็กสามารถใช้งานได้สะดวกและเพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก และกิจกรรมอื่นตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึงมีความปลอดภัยสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.4 การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง ผลสำเร็จในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมแก้ไขปัญหาในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

2.5 การบริหารจัดการ หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไป ด้านการให้บริการสนับสนุน ด้านการดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จบรรลุตามแผนงานหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายการศึกษา หรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา กำกับดูแลสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565

4. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565

5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 2-5 ปี ให้มีความพร้อมทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและ  
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 1.1 ความหมายของเด็กเล็ก
- 1.2 ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 1.3 การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 2.1 ความหมายของประสิทธิผล
- 2.2 ลักษณะขององค์การที่มีประสิทธิผล
- 2.3 ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - 2.3.1 ความหมายประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - 2.3.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก

ตอนที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผล  
การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 3.1 ความหมายของปัจจัย
- 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก

- 3.2.1 ความหมายขององค์การ
- 3.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3.2.3 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 4 บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
จังหวัดนครพนม

## ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลเชื่อมโยงระหว่างการบริหารสถานศึกษาและการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

### 1.1 ความหมายของเด็กเล็ก

จากการศึกษาความหมายของ “เด็กเล็ก” พบว่า นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของเด็กเล็กไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559, หน้า ค) ให้ความหมายว่า เด็กเล็ก หมายถึง เด็กอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559 หน้า 17) กล่าวว่า เด็กเล็ก หมายถึง เด็กอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

รัชดาภรณ์ วงษ์ชา (2560 หน้า 18-19) กล่าวว่า เด็กเล็กหมายถึง เด็กวัยก่อนประถมศึกษาอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เด็กเล็ก หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

### 1.2 ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มีหน่วยงานราชการและนักวิชาการได้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้อย่างหลากหลาย นำมาพอสังเขป ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559, หน้า ค) ให้ความหมายว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริม พัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และ สติปัญญา



สายสมร ชื่อทัศนประสิทธิ (2559, หน้า 9) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งดูแลและให้การศึกษาศึกษาเด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี

สารภี เขียวแต่ม (2560, หน้า 8) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พยุง สายคำภา (2562, หน้า 10) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาดูแลเด็กเล็กและมีการจัดการศึกษาเด็กเล็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี และมีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

### 1.3 การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559, หน้า 2-12) มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กำหนดว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานศึกษา ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 18 กำหนดว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้ (1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น ฯลฯ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความ

ร่วมมือสนับสนุนของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น นั้น ๆ โดยแบ่งการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารงบประมาณ ดังนี้

#### 1. ด้านการบริหารงาน

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง
- 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอน

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยรับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมการศาสนาจึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการศูนย์ที่แตกต่างกันและหลากหลาย ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงกำหนดแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง ดังนี้

(1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนจากกรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนจากกรมการศาสนา ให้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0893.4/ว 276 ลงวันที่ 21 มกราคม 2554 เรื่องขอแนะนำแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาในศาสนสถาน ดังนี้

(2.1) รูปแบบที่ 1 กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งหมด ได้แก่ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ เช่นเดียวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับถ่ายโอนจากกรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2.2) รูปแบบที่ 2 กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศาสนสถานร่วมกันบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดจะมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านใด โดยให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแนวทาง ปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาในศาสนสถาน ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0893.4/ว 276 ลงวันที่ 21 มกราคม 2554

(2.3) รูปแบบที่ 3 กรณีศาสนสถานเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งหมด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่จัดสรรเงินอุดหนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการ ยกเว้นรายการอาหารเสริม (นม) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้างให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาในศาสนสถาน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0893.4/ว 276 ลงวันที่ 21 มกราคม 2554

## 1.2 ด้านการจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 1.2.1 การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดประสงค์จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ต้องมีความพร้อมในการบริหารจัดการศูนย์ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) จัดเวทีประชาคมในพื้นที่หรือตำบลที่มีความต้องการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ดังกล่าว โดยในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีจำนวนเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี ที่จะเข้ารับการศึกษามากน้อยกว่า 20 คน (ยกเว้นแต่กรณีพื้นที่เสี่ยง หรือการคมนาคมไม่สะดวก แต่ต้องมี เด็กเล็กไม่น้อยกว่า 15 คน)

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เหมาะสมสำหรับจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จะดำเนินการจัดตั้ง โดยอาจจะเป็นอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างเอง หรือ

อาคารที่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อใช้เป็นอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- 3) จัดทำแผนดำเนินงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้าน ได้แก่
  - แผนการสำรวจประชากรเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี
  - แผนการรับนักเรียน และการจัดชั้นเรียน
  - แผนการสรรหาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร หรือภารโรง เป็นต้น (กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่มีอัตราข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก หรือครู จะสรรหาได้เมื่อได้รับการจัดสรร อัตราหรือมีอัตราตำแหน่งนั้น ๆ แล้ว)
  - แผนการจัดตั้งงบประมาณ เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าสวัสดิการ ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น
- 4) จัดทำโครงการและแผนดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น
- 5) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 6) ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น เปิดรับสมัครนักเรียน รับสมัครบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น
- 7) รายงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเบื้องต้นให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ โดยส่งเอกสารการประชุมสภาท้องถิ่นที่เห็นชอบให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประกาศการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 8) เมื่อเปิดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำรายงานการจัดการศึกษา จำนวนเด็กนักเรียน บุคลากร และงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

### 1.2.2 การย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์หรือมีความจำเป็นต้อง ย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาเหตุผล ความจำเป็นในการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) จัดเวทีประชาคมในพื้นที่หรือตำบลเดิมที่ศูนย์ตั้งอยู่ว่ามีความต้องการให้ย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสำรวจความต้องการความคิดเห็นของชุมชน และมติที่ความต้องการ
- 2) จัดทำแผนการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกำหนดวันย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน
- 3) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำเรื่องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น
- 4) เมื่อสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) กรณีรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากศูนย์ที่ย้ายรวมที่มีความรู้ความสามารถ และเหมาะสมเพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้อบรมศูนย์แล้ว
- 6) รายงานการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยส่งเอกสารมติที่ประชุมสำรวจ ความคิดเห็นของชุมชน มติที่ประชุมของสภาท้องถิ่นที่เห็นชอบให้ย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกาศการย้ายรวม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนเด็ก และจำนวนบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ย้ายรวม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

### 1.2.3 การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์หรือมีความจำเป็นต้องยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลกระทบต่อตำแหน่ง

หน้าที่ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครู หรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์นั้น และให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอของค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) จัดเวทีประชาคมในพื้นที่หรือตำบลที่ศูนย์ตั้งอยู่ว่ามีความต้องการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสำรวจความคิดเห็นความต้องการของชุมชน และมติที่ต้องการ
- 2) จัดทำแผนการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ โดยให้มีผลเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษานั้น
- 3) นำผลการประชาคม แผนการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ เสนอผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น
- 4) เมื่อสภาท้องถิ่นได้เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) รายงานการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมเอกสารมติที่ประชุมสำรวจความคิดเห็นของชุมชนที่เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มติที่ประชุมของสภาท้องถิ่นที่เห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ และประกาศการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

### 1.3 การจัดการศึกษาและการให้บริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ดังนั้นระยะเวลาการจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและการพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้เด็กเล็กพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนี้

#### 1.3.1 การรับสมัครเด็กเข้าศึกษา

การกำหนดระยะเวลาการศึกษา และการเปิดและปิดภาคเรียน  
ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศตามแนวทาง ดังนี้

1) การรับสมัครเด็กเข้าเรียนให้กำหนดระยะเวลาการรับสมัครเป็นปีการศึกษา เพื่อให้การพัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ กรณีมีเหตุผลความจำเป็นต้องรับเด็กระหว่างภาคเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของนักเรียน ที่รับเข้าระหว่างภาคเรียน

2) การรับเด็กเข้าเรียน กำหนดให้เด็กและผู้ปกครองต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือต้องย้ายเข้ามาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ก่อนเข้าเรียนไม่น้อยกว่า 30 วัน กรณีรับเด็กนอกเขตบริการต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรณีเด็กที่มีเชื้อสัญชาติไทยต้องมีหนังสือรับรองหรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ตามกฎหมาย)

3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดภาคเรียนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 200 วันทำการ (ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 100 วันทำการ) ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1 เปิดภาคเรียนวันที่ 16 พฤษภาคมของปีการศึกษานั้น

ภาคเรียนที่ 2 เปิดภาคเรียนวันที่ 1 พฤศจิกายนของปีการศึกษานั้น

4) หากวันเปิดภาคเรียนตรงกับวันหยุดราชการให้เปิดเรียนในวันทำการถัดไป

5) กรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดประสงค์จะเปิดภาคเรียนเกินกว่า 200 วันทำการ จากที่กำหนดไว้ตามข้อ 3) สามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของชุมชนและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

6) กรณีรับเด็กเข้าเรียนให้นับอายุเกิดถึงวันที่ 16 พฤษภาคม ของปีการศึกษานั้น

7) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ต้องเหมาะสมกับระยะเวลาเรียนและพัฒนาการของเด็ก โดยสามารถนำหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามบริบทของสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเพิ่มเติมให้ครบตามระยะเวลาเรียนที่กำหนด

8) กรณีเด็กย้ายเข้า ย้ายออก และจบการศึกษาให้จัดทำทะเบียนนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน และออกเป็นหนังสือรับรองจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 1.3.2 การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนสำหรับเด็กเล็ก ได้แก่

1) อาหารว่าง

2) อาหารกลางวันตามหลักโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย

3) อาหารเสริม (นม)

- 4) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องเล่น  
พัฒนาการเด็ก
- 5) การตรวจสุขภาพเด็กเล็กประจำปี โดยบุคลากรทางการแพทย์  
และสาธารณสุข
- 6) บริการอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้าน  
งบประมาณ และ ความต้องการของชุมชนโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก

### 1.3.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน  
(ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) เหมาะสมตามวัย และเต็มตาม  
ศักยภาพของเด็กแต่ละคน ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น

### 1.3.4 การปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรณีจำเป็นต้องใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อจัดประชุม สัมมนา ผูกอบรม  
จัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อราชการและชุมชน หรือมี  
เหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจเปิดเรียน ได้ตามปกติ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ประกาศ ปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่เกิน 15 วันทำการ หากเป็นเหตุพิเศษที่เกิดขึ้นจากภัย  
พิบัติสาธารณะ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้  
ไม่เกิน 30 วันทำการ โดยให้ทำประกาศปิดเป็นหนังสือ และต้องกำหนดการเรียนชดเชยให้  
ครบตามจำนวนวันที่ประกาศปิด

### 1.3.5 การปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างปิด

ภาคเรียน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดภาคเรียนต่อไป ดังนั้น  
ในระหว่างปิดภาคเรียน ให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครู ผู้ช่วยหัวหน้า  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติงานใน  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา แผนพัฒนาสามปี  
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ การจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา แผนการ  
จัดประสบการณ์ การเตรียมสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัด



สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในช่วง  
ปีภาคเรียนและรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ต้นสังกัดทราบ

#### 1.4 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก โดยมี จำนวนคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ดังนี้

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนด้านการศึกษา
- 2) ผู้แทนศาสนสถาน
- 3) ผู้แทนจากสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4) ผู้แทนชุมชน
- 5) ผู้แทนด้านสาธารณสุข
- 6) ผู้แทนผู้ปกครอง
- 7) ผู้แทนสำนัก/กอง/ส่วน การศึกษา
- 8) ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก
- 9) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก  
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมีจำนวนตามความ  
เหมาะสมและให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกกรรมการ 1 คน เป็นประธานคณะกรรมการ  
โดยมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง มีผู้แทนครู  
ผู้ดูแลเด็กหรือครู หรือผู้ดูแลเด็ก 1 คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการ  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง  
ตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

(1) ดำเนินการประชุมคณะกรรมการ ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง  
หรือปีการศึกษาละไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง และรายงานผลการประชุมให้องค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่นทราบ

(2) กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
ตามนโยบายและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (4) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบเลิก หรือย้าย/รวม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (5) พิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (6) พิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (7) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (8) ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็กของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือตามหนังสือกระทรวง มหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดกำหนด

## 2. ด้านการบริหารงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือจากเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามแนวทาง ดังนี้

2.1 งบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 รายการ ดังนี้

- 1) เงินเดือน และเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรสำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ครู และครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) ค่าตอบแทน เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวและเงินประกันสังคมสำหรับพนักงานจ้าง ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก
- 3) ค่าจัดการเรียนการสอน (รายหัว)
- 4) ทุนการศึกษาสำหรับผู้ดูแลเด็ก (กรณีที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรให้)

5) ค่าสวัสดิการสำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็กในจังหวัดชายแดนภาคใต้

6) อาหารเสริม (นม)

7) อาหารกลางวัน

โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศทางการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระบบ Child development Center Information System (CCIS) ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อมูลหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครู ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก และเด็กเล็ก ตามโปรแกรมข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบบ CCIS) โดยใช้ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของปี พ.ศ. นั้น พร้อมทั้งตรวจสอบและยืนยันข้อมูลตามความเป็นจริง ตามแบบสำรวจและรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดภายในระยะเวลาที่กำหนด

2.2 งบประมาณเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนเสนอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดพิจารณา ดังนี้

- 1) แผนพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระยะ 3 ปี
- 2) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3) แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 งบประมาณเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

2.4 การจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน เครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก และวัสดุครุภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท. 0493.2/ ว401 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2551 เรื่อง การจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์การเรียนการสอนของสถานศึกษา ระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

2.5 การเบิกจ่ายงบประมาณ ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ. 2553

2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551

4) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553

5) ระเบียบ หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

#### 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

##### 1.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริรัตน์ ศิลมาต (2553, หน้า 79-81) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วุฒิชัย แก่นโมก (2553, อ้างถึงใน สายสมร ชื้อทัศนประสิทธิ์, 2559, หน้า 65) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดของผู้บริหารและผู้ดูแลเด็กองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าด้านบุคลากร และด้านบริหารจัดการ ด้านวิชาการและด้านกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ประเสริฐ บุญมี (2554, อ้างถึงใน สายสมร ชื่อทัศนประสิทธิ์, 2559, หน้า 65) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อยขอเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรสนับสนุนงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ รongลงมา คือ ควรให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอาคารที่เป็นเอกเทศ และควรสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กได้ศึกษาในระดับสูงขึ้น

รัชณี ธาดา (2555, หน้า 130-132 ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่

เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการจัดอบรม/ศึกษาดูงานให้แก่ครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการประเมินภายนอกควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้านบุคลากรควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบตำแหน่งการโรงและยามรักษาความปลอดภัยโดยตรง ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรปรับปรุงอาคารสถานที่ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรสนับสนุนดำเนินงานวิจัยและการผลิตสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนควรเชิญวิทยากรภายนอกในชุมชน มาให้ความรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ทุกภาคส่วนควรให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าเดิม ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการจัดประชุมทางวิชาการและปฏิบัติการร่วมกันในระดับตำบล อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในระดับตำบล และอำเภออย่างต่อเนื่อง

ปิยะธิดา บัณฑิต (2557, หน้า 93-95) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนการบริหารงบประมาณ มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

#### 1.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Buford (1997, pp. 5688-A อ้างถึงใน สายสมร ชื่อทัศนประสิทธิ์, 2559, หน้า 68) ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนระดับอนุบาล โดยศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียน 219 คน จากสมาคมผู้ปกครองที่เมืองเฮ็ดปอนด์มลรัฐโอคลาโฮมา ผลการวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนจำเป็นต้องเริ่มพัฒนาโปรแกรมการเรียนตั้งแต่อนุบาล การสอนในชั้นอนุบาลควรเป็นการพัฒนาทางอารมณ์จิตวิทยาเด็กและพัฒนาการทางด้านร่างกายตามลำดับ และควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มาก

Wane (1994, p. 180 อ้างถึงใน สายสมร ชื่อทัศนประสิทธิ์, 2559, หน้า 68) ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรและกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลเขตเลคแลนด์ (Leckland) นิวยอร์ก ค.ศ. 1963-1983 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้ม และรูปแบบของหลัก

สูตรโรงเรียนอนุบาลในเขตเลคแลนด์ นิวยอร์ค ตั้งแต่ ค.ศ. 1963-1993 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามของครูผู้สอนชั้นอนุบาลทุกคน แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร และวิเคราะห์เอกสารของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรส่วนใหญ่จะบันทึกไว้อย่างละเอียดมากกว่าการบอกกล่าวจากครูผู้สอน ในสิบปีที่ผ่านมาหลักสูตรจะเน้นการศึกษาวิชาการมากขึ้น การทำงานของเด็กที่จัดเป็นกลุ่มลดลง ขณะที่การให้เด็กทำงานเป็นรายบุคคลเพิ่มมากขึ้นซึ่งการทำงานของเด็กจะเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก เวลาที่ใช้ในการสอนทักษะทางสังคมและพละกายน้อยลงแต่ครูก็เห็นว่ายังเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการจัด การเรียนการสอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนในการสอนของครู เน้นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาแต่ไม่ได้ใช้แบบฝึกหัดในการเรียนการสอน

Freedman (1985, p. 174 อ้างถึงใน สายสมร ชื้อทัศนประสิทธิ์, 2559, หน้า 68) ได้ทำการสำรวจหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลในซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาลเขตซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย เพื่อให้ทราบว่าการเรียนการสอนที่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนอนุบาลมีอะไรบ้างและโรงเรียนควรมีส่วนร่วมอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน 45 แห่งเป็นเจ้าของโรงเรียนเอกชนอีก 27 แห่งเป็นผู้บริหารที่ได้รับการว่าจ้างมา เด็กในโรงเรียนเป็นเด็กมาจากครอบครัวชั้นกลางมีประมาณ 4,000 คน มีครูทั้งหมดประมาณ 400 คน การสอนแต่ละวิชาใช้เวลาประมาณ 20 นาทีต่อกิจกรรม ทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาอนุบาล คือ ทฤษฎีของเฟรเบล (Frobel) แมคมิลเลียน (McMillian) มอนเตสซอริ (Montessori) และ เปียเจต์ (Piaget) โดยมีเป้าหมายในการจัดคือต้องการให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างเต็มที่ทั้งด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและสติปัญญา และให้ข้อเสนอแนะว่าการใช้หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเด็กในยุคปัจจุบัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ทราบว่า การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาหลายอย่าง ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการยังขาดการวางแผนและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ขาดการวางแผนการจัดประสบการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ด้านงบประมาณยังขาดการสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ด้านบุคลากรยังขาดความรู้ ความชำนาญที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ครูขาดการอบรม ผู้บริหารขาด

ประสบการณ์ ดังนั้นในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการที่มีคุณภาพบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเด็ก งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาเด็ก และการได้รับความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

## ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 2.1 ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้มากมาย ผู้วิจัยนำมาพอสังเขป ดังนี้

รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่ (2553, หน้า 7) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง เป้าหมายขององค์กรได้บรรลุผลสำเร็จจากการทำงานตามอำนาจหน้าที่ทั้งทางฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติงานให้บังเกิดผลตามที่ได้กำหนดไว้

สรารุช จุมพลา (2554, หน้า 33) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทวิศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ (2557, หน้า 17) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง กระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย หรือนโยบายที่กำหนดไว้

สุรียัน ทรัพย์ผล (2559, หน้า 58) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์กร หมายถึง ความปรารถนาขององค์กรที่จะบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยมีการดำเนินการที่ชัดเจน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความสามารถในการผลิต มีสมรรถภาพในการดำรงอยู่ ตลอดจนความสามารถในการแสวงหาผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมาย และการอยู่รอดขององค์กร

Steers, Ungson, & Mowday (1985, p. 72) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์กร หมายถึง ระดับความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ

Harmon & Mayer (1986, p. 40) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์กรจะเน้นในเรื่องของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและงานนั้นต้องสามารถทำให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร



Joyce (as cited in Mohan Gopala Iyer, 2008, p. 4) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือการทำงานร่วมกัน การประเมินผลและการติดตามผลและการสอนที่มีประสิทธิภาพ สิ่งนี้บ่งบอกถึงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและการปรับปรุงโรงเรียน

Northcraft & Neale (1990, p. 6) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กรเป็นความสามารถในการจัดระบบขององค์กรที่ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

Hall (1991, p. 82) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์กรเป็นความสามารถขององค์กรในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ได้ทรัพยากรที่หายากและมีคุณค่า ซึ่งจะสามารถนำมาใช้ในการดำเนินการขององค์กรให้บรรลุเป้าหมาย

Hoy & Miskel (1991, p. 373) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมที่ถูกบีบบังคับได้ และสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

จากความเห็นของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของงานหรือความสามารถขององค์กรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

## 2.2 ลักษณะขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ

องค์กรที่มีประสิทธิภาพ (Effective Organization) เป็นองค์กรที่มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีความเจริญงอกงาม นั่นหมายความว่า องค์กรสามารถผสมผสานความต้องการของบุคคลหรือความต้องการของสมาชิกในองค์กรกับเป้าหมายขององค์กร

สิริชชา วงศ์ประทุม (2553, หน้า 15-16) กล่าวถึงลักษณะขององค์กรที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า ต้องมีลักษณะ ดังนี้

- 1) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กรสามารถผสมผสานความต้องการสมาชิกได้
- 2) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น
- 3) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคม
- 4) ผลผลิตที่สูงขององค์กร

ณัฐพน รุจยากรกุล (2556, หน้า 18) กล่าวว่า คุณลักษณะองค์กรที่มีประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรสามารถดำเนินต่อได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ กระบวนการบริหารองค์กรแต่ละระบบอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับ การจัดการองค์ประกอบที่มีคุณลักษณะองค์กร 8 กระบวนการ ประกอบด้วย 1) การใช้กระบวนการภาวะผู้นำ 2) คุณลักษณะของการจูงใจ 3) คุณลักษณะของกระบวนการติดต่อสื่อสาร 4) คุณลักษณะของกระบวนการปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน 5) คุณลักษณะของกระบวนการตัดสินใจ 6) คุณลักษณะของการกำหนดเป้าหมาย 7) คุณลักษณะของกระบวนการควบคุม 8) เป้าหมายการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม

Caplow (1964, อ้างถึงใน เจริญศรี พันปี, 2553, หน้า 18) ได้เสนอตัวแปรสำหรับใช้วัดประสิทธิผลขององค์กรไว้ 4 ประการ ดังนี้ 1) ความมั่นคงขององค์กร (Stability) 2) การประสานงาน (integration) เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) ความสมัครใจ (voluntarism) ของสมาชิกในองค์กรที่เกิดความพึงพอใจ และ 4) ความสัมฤทธิ์ผล (achievement)

Steers (1977, pp. 7-8 อ้างถึงใน จินตนา กุลากุล, หน้า 115) ได้เสนอตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กร ซึ่งแยกตามลักษณะไว้ 4 ประการ คือ

1) ลักษณะขององค์กร (Organizational Characteristics)

(1) โครงสร้าง ได้แก่ ความมากน้อยของการกระจายอำนาจ การแบ่งงาน ตามความชำนาญเฉพาะด้าน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร ขนาดขององค์กร และช่วงการบังคับบัญชา

(2) เทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือหรือวิธีการขององค์กรในการแปรสภาพตัว ป้อนออกไปเป็นผลผลิต ได้แก่ เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต กระบวนการ และวิธีการผลิต

2) ลักษณะของสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics)

(1) สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

(2) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ได้แก่ บรรยากาศขององค์กร เช่น นโยบายการบริหารงานบุคคลรูปแบบการปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์กร

(3) ลักษณะของพนักงาน ได้แก่ ความผูกพันที่มีต่อองค์กร และ ผลการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กร

(4) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายขององค์กร การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ การสร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน รวมถึง การปรับตัวขององค์กร และการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

Scott & Davis (as cited in Jimmie S. Warren, 2012, p. 37) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมและกระบวนการขององค์กรสามารถประเมินได้โดยการวิเคราะห์ระดับต่าง ๆ การวิเคราะห์องค์กรมีสามระดับ ดังนี้ 1) ระดับบุคคล 2) ระดับกลุ่ม ระดับทีม ระดับหน่วย หรือแผนก และ 3) องค์กรโดยรวม

Gibson, et al. (2012, pp. 15-16) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะองค์กรที่มี ประสิทธิภาพว่ามี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร ซึ่งในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยเป็นเหตุผลแตกต่างกัน ดังนี้

1) ประสิทธิภาพระดับบุคคล (Individual Effectiveness) เป็นการเน้น ผลการปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์กรที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งใน องค์กร ซึ่งโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาประเมินประสิทธิภาพระดับบุคคลโดยใช้กระบวนการ ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนหรือการให้รางวัลตอบแทนเป็น ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิภาพระดับบุคคลอันได้แก่ความสามารถ (ability) ทักษะ (skills) ความรู้(knowledge) เจตคติ(attitude) แรงจูงใจ (motivation) และความเครียด (stress)

2) ประสิทธิภาพระดับกลุ่ม (group Effectiveness) เป็นภาพรวมของกลุ่ม บุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์กรที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์กรเป็นปัจจัยที่เป็น เหตุให้เกิดประสิทธิผล ระดับกลุ่มอันได้แก่ ความสามัคคี (cohesiveness) ภาวะผู้นำ (leadership) โครงสร้าง (structure) สถานภาพ (status) บทบาท (roles) และบรรทัดฐาน (norms)

3) ประสิทธิภาพระดับองค์กร (organizational Effectiveness) เป็น ภาพรวมของประสิทธิผลระดับบุคคลและระดับกลุ่ม เป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผล ระดับองค์กรอันได้แก่ สภาพแวดล้อม (environment) เทคโนโลยี (technology) กลยุทธ์ (strategy choices) โครงสร้าง (structure) กระบวนการต่าง ๆ (process) และวัฒนธรรม (culture) โดยที่ประสิทธิผลองค์กรทั้ง 3 ระดับมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประสิทธิผลองค์กร ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคลและกลุ่มนั่นเอง

สรุปได้ว่า ลักษณะขององค์กรที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์กรมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้มีความสามารถในการผลิตมีผลผลิตสูง สมาชิกมีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานและสมาชิกมีความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

## 2.3 ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 2.3.1 ความหมายประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้มากมายผู้วิจัยขอนำเสนอโดยสังเขป ดังนี้

รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่ (2553, หน้า 6-7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารที่มีผลต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) หลักสูตรที่เหมาะสม 2) พัฒนาการและการเรียนรู้ 3) ความปลอดภัยสถานที่และสภาพแวดล้อม 4) ความร่วมมือของชุมชน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559, หน้า ก-ข) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพ โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 15-17) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ที่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ 2) ประสิทธิภาพด้านบุคลากร 3) ประสิทธิภาพด้านอาคารสถานที่ 4) ประสิทธิภาพด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ประสิทธิภาพด้านชุมชน 6) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพเด็ก

สมใจ พรหมทองบุญ (2559, หน้า 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ก่อให้เกิด เพื่อให้เกิดผลสำเร็จต่อการจัดการเรียนการสอนให้เด็กอายุ 3-5 ปี อย่างเป็น

ระบบตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมไปถึงความพอใจของบุคลากรทุกฝ่าย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานหรือการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

### 2.3.2 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้หลายท่าน ดังนี้

รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่ (2553, หน้า 6-7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) หลักสูตรที่เหมาะสม 2) พัฒนาการและการเรียนรู้ 3) ความปลอดภัยสถานที่และสภาพแวดล้อม 4) ความร่วมมือของชุมชน

กัญติกา ทองขาว (2554, หน้า 42) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่ มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกต้องลักษณะ 2) การพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุก ๆ ด้านแบบองค์รวม 3) การกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาความพร้อมของเด็ก 4) การส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชน 5) การแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครอง 6) การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

ศิรินภา นามมณี (2557, หน้า 114-115) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ประกอบด้วย ขอบข่ายงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหาร การมีส่วนร่วมของชุมชน และการทำงานเป็นทีม 2) จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่สมวัยในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารท้องถิ่นผู้กำหนดนโยบายสามารถนำรูปแบบการบริหารไปประยุกต์ใช้

3) กลไกการดำเนินการ ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ ครูผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกลุ่มองค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4) การดำเนินการตามขอบข่ายงานบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ซึ่งแต่ละด้านดำเนินการตามการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ และการควบคุมงาน 5) การประเมินผลจากผลการประเมินผลคุณภาพภายในสถานศึกษา ในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และคู่มือการใช้รูปแบบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหารท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559, หน้า ก-ข) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพ โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, 398) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ 2) ประสิทธิภาพด้านบุคลากร 3) ประสิทธิภาพด้านวิชาการ 4) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพเด็ก 5) ประสิทธิภาพด้านอาคารสถานที่ 6) ประสิทธิภาพด้านชุมชน

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 15-17) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ 2) ประสิทธิภาพด้านบุคลากร 3) ประสิทธิภาพด้านอาคารสถานที่ 4) ประสิทธิภาพด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ประสิทธิภาพด้านชุมชน 6) ประสิทธิภาพด้านคุณภาพเด็ก

พิชญพร ศรีหรั่ง (2559, หน้า 47) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิภาพมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การจัดประสบการณ์ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สมใจ พรหมทองบุญ (2559, หน้า 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ก่อให้เกิด เพื่อให้เกิดผลสำเร็จต่อการจัดการเรียนการสอนให้เด็กอายุ 3-5 ปี อย่างเป็นระบบตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมไปถึงความพอใจของบุคลากร ทุกฝ่าย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

สารภี เขียวแต่ม (2560, หน้า 27-28) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก มี 4 ประการ ได้แก่ 1) การปรับตัว (Adaptation) 2) การบรรลุเป้าหมาย (Goal) 3) การบูรณาการ (Integration) และ 4) การคงไว้ซึ่งระบบค่านิยม (Latency)

อารีย์ วุ่นบำรุง (2562, หน้า 24) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหาร งานบุคคล 3) ด้านการบริหารงบประมาณ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของประสิทธิภาพการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังนี้

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์ประกอบประสิทธิภาพ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)												
	รุ่งอรุณ เกื้ออินทร์ (2553)	กัญญติกา ทองขาว (2554)	ศิรินภาน นามเมณี (2557)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559)	งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559)	จินตนา กุลากุล (2559)	พิชญภาพร ศรีหาลิง (2559)	สมใจ พรหมทองบุญ (2559)	สารภี เขียวแต่ม (2560)	อารีย์ วุ่นบำรุง (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
1. ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร	√										6	60	*
- หลักสูตรที่เหมาะสม													
- วิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร				√		√		√					





ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบประสิทธิผลการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)												
	รุ่งอรุณ เถื่อนใหญ่ (2553)	กัญติกา ทองขาว (2554)	ศิรินภา นามเมณี (2557)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559)	งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559)	จินตนา กุลกุล (2559)	พิชญภาพ ศรีหิลัง(2559)	สมใจ พรมทองบุญ (2559)	สารณี เชียวแต่่ม (2560)	อารีย์ นูนป่ารุ่ง (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
- ความร่วมมือของชุมชน	√												
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง							√						
- การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน								√					
- การกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาความพร้อมของเด็ก		√											
- การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน				√									
- ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย				√				√					
- ชุมชน					√	√							
5.การบริหารจัดการ										7	70	*	
- การบริหารจัดการ					√	√							
- การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				√			√						
- การบริหารงบประมาณ									√				
- การบริหารงานทั่วไป									√				
- การบริหารงานบุคคล									√				

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบประสิทธิผลการ บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)												
	รุ่งอรุณ เถื่อนใหญ่ (2553)	กัญติกา ทองขาว (2554)	ศิรินภา นามเมณี (2557)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559)	งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559)	จินตนา กุลกุล (2559)	พิชญพร ศรีหรั่ง (2559)	สมใจ พรมทองใหญ่ (2559)	สารณี เชียวแต่่ม (2560)	อารีย์ วันบำรุง (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
- การดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ		√											
- การดำเนินการตาม ขอขยการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			√										
6.การปรับตัว									√		1	10	
7.การบรรลุเป้าหมาย									√		1	10	
8.การบูรณาการ									√		1	10	
9.การคงไว้ซึ่งระบบค่านิยม									√		1	10	
10.การจัดประสบการณ์							√				1	10	
11.ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก							√				1	10	
12.การแบ่งเบาภาระการอบรม เลี้ยงดูของผู้ปกครอง		√									1	10	
13.หลักการ			√								1	10	
14.จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน			√								1	10	
15.กลไกในการดำเนินการ			√									10	
16.การประเมินผล			√									10	
17.เงื่อนไขความสำเร็จ			√								1	10	
18.บุคลากร				√	√	√		√			4	40	
รวม	4	6	6	6	6	6	4	6	4	4	-	-	-

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกองค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป (หรือตั้งแต่ร้อยละ 50) ได้จำนวน 5 องค์ประกอบประกอบด้วย

1. วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
2. คุณภาพเด็ก
3. อาคารสถานที่
4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน
5. การบริหารจัดการ

รายละเอียดการสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากนั้น พบว่า นักวิชาการได้ให้ทัศนะต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและรวมองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันแต่เรียกชื่อแตกต่างกันแล้วจัดกลุ่มองค์ประกอบและใช้คำแทนกลุ่มใหม่ ได้องค์ประกอบของประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 ด้าน ได้แก่

1. หลักสูตรที่เหมาะสม, วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร, วิชาการ, การบริหารงานวิชา, เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นี้ว่า วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกต้องลักษณะ, คุณภาพเด็ก, พัฒนาการและการเรียนรู้, การพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุก ๆ ด้านแบบองค์รวม เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันรวมความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นี้ว่า คุณภาพเด็ก
3. ความปลอดภัยสถานที่และสภาพแวดล้อม, อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย, อาคารสถานที่ เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันรวมความถี่เท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นี้ว่า อาคารสถานที่

4. การส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชน, ความร่วมมือของชุมชน, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน, การกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาความพร้อมของเด็ก, การมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน, ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย, ชุมชน เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันรวมความถี่เท่ากับ 8 คิดเป็นร้อยละ 80 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นี้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน

5. การบริหารจัดการ, การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การบริหารงบประมาณ, การบริหารงานทั่วไป, การบริหารงานบุคคล, การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ, การดำเนินการตามขอบข่ายการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันหรือสามารถจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันได้รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 70 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นี้ว่า การบริหารจัดการ

ผู้วิจัยจึงกำหนดองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ เป็นกรอบแนวคิดในการวัดองค์ประกอบประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้จะนำไปเพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแบบสอบถามของงานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมต่อไป

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับองค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามในเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 5 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

#### 1. วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรจากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า16-17) กล่าวว่า ความหมายของประสิทธิผลของวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดหาและพัฒนา สื่อและนวัตกรรม และการจัดประสบการณ์

สมเด็จพระทองบุญ (2559, หน้า 7-8) กล่าวว่า ความหมายของประสิทธิผลด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง เป็นการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยต้องคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 12 ประการ คุณลักษณะตามวัย การจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวันและโภชนาการสำหรับเด็ก ซึ่งจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน

พิศมัย ผาอินดี (2561, หน้า 8) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนรวมถึงประสบการณ์ทุกชนิด เพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เหมาะสมสอดคล้องตามวัยและพัฒนาการ

อภิชาติ เหมฟ้า (2556, หน้า 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา หรือประสิทธิผลองค์การด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีการร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน โดยมีการประสาน งานของทุกคนในโรงเรียนร่วมกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ผลสำเร็จในกระบวนการดำเนินการ ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก การจัดหาและพัฒนาสื่อและนวัตกรรม โดยความร่วมมือของครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

## 2. คุณภาพเด็ก

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดด้านคุณภาพเด็ก จากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

วสุภฤต สุวรรณเทน (2559, หน้า 155) กล่าวว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นผู้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านสมวัย ได้แก่ ด้านร่างกาย เช่น เด็กมีสุขภาพกายสมวัย มีสุขนิสัย

สมวัย ด้านอารมณ์และจิตใจ เช่น เด็กมีสุขภาพจิตสมวัย มีสุนทรียภาพสมวัย ด้านสังคม เช่น เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ มีวินัยและรู้ผิดชอบสมวัย และด้านสติปัญญา เช่น เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้สมวัย มีจินตนาการและคิดสร้างสรรค์สมวัย และมีทักษะและความรู้พื้นฐานตามพัฒนาการทุกด้านสมวัย มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อในขั้นต่อไป

งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559, หน้า 16) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านคุณภาพเด็ก หมายถึง ความสำเร็จในการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญา และพร้อมศึกษาต่อในขั้นต่อไป

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 17-18) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านคุณภาพเด็ก หมายถึง ผลการพัฒนาเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คุณภาพเด็ก หมายถึง ความสำเร็จการพัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ให้เจริญเติบโต แข็งแรงสมวัย

### 3. อาคารสถานที่

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดอาคารสถานที่ จากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, หน้า 13) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านอาคารและสถานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเรื่องของอาคารและอาคารประกอบ สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 13-14) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งก่อสร้างและอาณาบริเวณที่เอื้อ หรือสนับสนุนให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบผลสำเร็จ

สมใจ พรหมทองบุญ. (2559, หน้า 8) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรการการดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย กฎระเบียบการใช้สถานที่ การปรับปรุงสถานที่และภูมิทัศน์ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการทำแผนการความพร้อมสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ

พิศมัย ผาอินดี. (2561, หน้า 8) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การจัดหรือบริหารอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ตลอดจนจนสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมไปถึง มาตรการระเบียบข้อบังคับในการรักษาความปลอดภัยของศูนย์อบรมเด็กเล็ก

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า อาคารสถานที่ หมายถึง ผลสำเร็จในการบริหารหรือการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านอาคารสถานที่ทำเลที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีตัวอาคารที่แข็งแรงทนทาน มีห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขอนามัยและเด็กเล็กสามารถใช้งานได้สะดวกและเพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กและกิจกรรมอื่นตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึงมีความปลอดภัยสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

#### 4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนจากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

นิตยาพร ท่วมไธสง (2556, หน้า 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง มาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการประชุมชี้แจงให้ราษฎรในชุมชนทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ การจัดให้มีกองทุนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผล รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมจากชุมชน หรือประชาคมในท้องถิ่น

ขวัญชนก กุศลชะไมรินทร์ (2557, หน้า 85) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน คือ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญและควรแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครอง ทราบอย่างต่อเนื่อง

สุรีพร จิตต์เอื้อ (2558, หน้า 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การกำหนดและเห็นชอบแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนการเรียนรู้รวม

สนับสนุนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และทรัพยากรทางการศึกษาต่าง ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น ดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, หน้า 149-151) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านชุมชน หมายถึง ความสำเร็จจากการสนับสนุนของส่วนต่าง ๆ ภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และ 2) การส่งเสริมเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 14) กล่าวว่า ปัจจัยหลักด้านการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน หมายถึง สิ่งที่ส่งเสริมและสนับสนุนจากภายนอกที่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบผลสำเร็จ

รัชดาภรณ์ วงษ์ชา (2560, หน้า 13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จัดทำพัฒนาหลักสูตร การดึงชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวิชาการ อาคาร สถานที่ งบประมาณ บุคลากร สนับสนุน จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร แหล่งเรียนรู้ หรือทุนทรัพย์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

พิศมัย ผาอินดี (2561, หน้า 8) กล่าวว่า ประสิทธิผลด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การแสดงออกของคนในชุมชนในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกขั้นตอน รวมทั้งการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ การประสานงานต่าง ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง ความสำเร็จในการการสร้างและพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมแก้ไขปัญหาในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

##### 5. การบริหารจัดการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดการบริหารจัดการ จากแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้



งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559, หน้า 132-134) กล่าวว่า ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการบริหารทั่วไป การให้บริการสนับสนุน การดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 15) กล่าวว่า ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการบริหารทั่วไป การให้บริการสนับสนุน การดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สมใจ พรหมทองบุญ. (2559, หน้า 7-8) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการประกอบด้วย การสรรหา จัดจ้างบุคลากร เพื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้หลักเกณฑ์การสรรหาตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ และ ความจำเป็น โดยคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และตรงตามความต้องการของชุมชน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการบริหารทั่วไป การให้บริการสนับสนุน การดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จบรรลุตามแผนงานหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาในข้างต้น สามารถระบุดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 2) คุณภาพเด็ก 3) อาคารสถานที่ 4) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน 5) การบริหารจัดการ ซึ่งผู้วิจัยสรุปเป็นองค์ประกอบ นิยาม และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยต่อไป รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบ นิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์ประกอบ	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้านวิชาการและ กิจกรรมตา หลักสูตร	ผลสำเร็จในกระบวนการ ดำเนินการด้านการปรับปรุง การพัฒนาหลักสูตร การจัด กระบวนการเรียนรู้หรือการจัด ประสบการณ์สำหรับเด็ก การ จัดหาและพัฒนาสื่อและ นวัตกรรม โดยความร่วมมือของ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1. ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักหลักสูตรสถานศึกษา 2. ครูมีการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้ในการจัด กระบวนการเรียนรู้หรือจัด ประสบการณ์สำหรับเด็ก 3. ครูมีส่วนร่วมในการ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา 4. ครูมีการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 5. ครูมีส่วนร่วมในการจัดหา สื่ออุปกรณ์สำหรับจัดประส บการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก 6. ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา สื่อและนวัตกรรมการศึกษา สำหรับเด็ก
2. ด้านคุณภาพเด็ก	ผลสำเร็จการพัฒนาเด็กในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ในด้าน พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการ ด้านอารมณ์และ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และ พัฒนาการด้านสติปัญญา ให้ เจริญเติบโต แข็งแรงสมวัย	1. เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสม กับวัย และสูงดีสมส่วน 2. เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการ ดูแลสุขภาพตนเองตามวัย 3. เด็กแสดงออก ร่าเริง แจ่มใส รู้สึกมั่นคงปลอดภัย แสดงความรู้สึที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นได้สมวัยแจ่มใส รู้สึกมั่นคงปลอดภัย

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p>แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นได้สมวัย</p> <p>4. เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และแสดงออกถึงยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>5. เด็กมีวินัย มีรับผิดชอบต่องานของตนเองและส่วนรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สมวัย</p> <p>6. เด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย</p>
3. ด้านอาคารสถานที่	<p>ผลสำเร็จในการบริหารหรือการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านอาคารสถานที่ทำเลที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีตัวอาคารที่แข็งแรงทนทาน มีห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขอนามัย และเด็กเล็กสามารถใช้งานได้ สะดวกและเพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก และกิจกรรมอื่นตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมไปถึง</p>	<p>1. โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรง มีขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน</p> <p>2. มีการจัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปรงฟันล้างมือให้เพียงพอสะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก</p> <p>3. มีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุงประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี</p>

## ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
	ถึงมีความปลอดภัยสำหรับเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี มาตรการในการป้องกันการ เกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4. มีพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น เป็นที่ปลอดภัยในการ เล่นของเด็ก มีการสำรวจ ความเสี่ยงของพื้นที่เล่น สนามเด็กเล่นอย่างต่อเนื่อง 5. มีระบบป้องกันภัยจาก บุคคล ตรวจสอบการเข้า- ออก การรับและส่งเด็ก 6. มีการฝึกซ้อมแผนอพยพ ให้กับบุคลากรและเด็กทุกคน เสมือนเกิดเหตุจริง อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง
4. ด่านการส่งเสริม และสนับสนุนจาก ชุมชน	ผลสำเร็จในการการสร้างและ พัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้าน ต่าง ๆ รวมไปถึงการเปิดโอกาส ให้คนในชุมชนและหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการร่วม วางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วม ติดตามประเมินผลและร่วม แก้ไขปัญหาในการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์	1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดย ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ 2. ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก 3. ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
	พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	<p>4. ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p> <p>5. ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p> <p>6. ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p>
5. ด้านการบริหารจัดการ	ผลสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการบริหารทั่วไป การให้บริการ สนับสนุน การดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ให้มีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จบรรลุตามแผนงานหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	<p>1. มีการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/หน่วยงานที่กำกับดูแล</p> <p>2. มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา</p> <p>3. มีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4. มีการจัดทำข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนประจำทุกปีการศึกษา</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p>5. มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</p> <p>6. มีจำนวนครูเพียงพอเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน</p>

### ตอนที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

#### 3.1 ความหมายของปัจจัย

นักวิชาการและหน่วยงาน ได้ให้ความหมายของคำว่า “ปัจจัย” และ “ปัจจัยที่ส่งผล” ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, ออนไลน์) ให้ความหมายว่า ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล, หนทาง, เช่น การศึกษาเป็นปัจจัยให้เกิดความรู้ความสามารถ, องค์ประกอบ, ส่วนประกอบ, เช่น ปัจจัยในการผลิต, คำ “ปัจจัย” กับ คำ “เหตุ” มักใช้แทนกันได้

กฤษฎา ไชยสี (2556, หน้า 7) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผล หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลที่สามารถทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพได้

พจนานุกรม วิไลธรรม์ (2557, หน้า 74) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์นั้น สามารถวัดได้จากการวัดประสิทธิผล ซึ่งเป็นการวัดจากสิ่งที่ยากได้รับ

จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 170) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดผล สิ่งที่น่าสนใจหรือกระตุ้นให้ เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป ปัจจัย หมายถึง สาเหตุ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาสนับสนุน กระตุ้น ให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานอันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ บริหารงาน

### 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก

#### 3.2.1 ความหมายขององค์กร

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับองค์กร พบว่า มีนักวิชาการและ หน่วยงานต่าง ๆ ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, ออนไลน์) ให้ความหมายว่า บุคคล คณะ บุคคลหรือสถาบันซึ่งเป็นส่วนประกอบของหน่วยงานใหญ่ที่ทำหน้าที่สัมพันธ์กันหรือขึ้น ต่อกัน เช่น คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรบริหารของรัฐ สภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรของ รัฐสภา, ในบางกรณี องค์กร หมายถึงความรวมถึงองค์การด้วย

วาณี โฉมระ เรนนี่ (2560, หน้า 3) กล่าวว่า องค์กร หรือ องค์การ (organization) หมายถึง บุคคลกลุ่มหนึ่งที่มารวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันและดำเนิน กิจกรรมบางอย่างร่วมกันอย่างมี ขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นโดยมีทั้ง องค์กรที่แสวงหาผลกำไรคือองค์กรที่ดำเนิน กิจกรรมเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เช่น บริษัท ห้าง หุ่นส่วนห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ต่าง ๆ และองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรคือองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นหลัก เช่น สมาคม สถาบัน มูลนิธิ เป็นต้น

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2563, ออนไลน์) องค์การ หรือ องค์การ (organization) หมายถึง บุคคลกลุ่มหนึ่งที่มารวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกันและดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น โดยมีทั้งองค์กรที่แสวงหาผลกำไร คือองค์กรที่ดำเนิน กิจกรรมเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วน ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ต่าง ๆ และองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร คือองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นหลัก เช่น สมาคม สถาบัน มูลนิธิ เป็นต้น

Trice and Beyer (1993, p. 229 อ้างถึงใน อนุสรณ์ แสนเคน, 2561, หน้า 60-61) กล่าวว่า องค์การมีลักษณะเป็นหน่วยทางสังคมที่รวมเอาบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลมาทำกิจกรรมร่วมกัน และจากการที่องค์การประกอบขึ้นด้วยบุคคลต่าง ๆ นี้เอง

จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นในองค์กร ทั้งกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ (informal groups) ซึ่งเกิดขึ้นเองโดยที่ไม่ได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่โดยตรง เช่น กลุ่มเพื่อนและกลุ่มที่เป็นทางการ (formal groups) ซึ่งเกิดขึ้นจากการกำหนดอำนาจหน้าที่เฉพาะไว้อย่างชัดเจน เช่น แผนกงานต่าง ๆ ในองค์กรโดยที่ความแตกต่างของทั้งสองกลุ่มเป็นพื้นฐานของการเกิดวัฒนธรรมย่อยในองค์กร

กล่าวโดยสรุป องค์กร หมายถึง หน่วยทางสังคมที่รวมเอาบุคคลหรือกลุ่มบุคคลมาทำกิจกรรมและดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกันอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

### 3.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร พบว่า มีนักวิชาการให้แนวคิดไว้ ดังนี้

เจริญศรี พันปี (2553, หน้า 10) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ตัวแปรสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

กฤษฎา ไชยสี (2556, หน้า 25) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร ประกอบด้วย

1. ลักษณะขององค์กร ได้แก่ โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยีองค์กร
2. ลักษณะของสภาพแวดล้อม ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร และบรรยากาศขององค์กร
3. ลักษณะบุคลากร ได้แก่ การรับรู้ ทักษะและค่านิยม บุคลิกภาพ การเรียนรู้ และการจูงใจ
4. นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกลยุทธ์

ปริมล เชิดชู (2553, หน้า 20) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลว่า ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้าน ลักษณะองค์กร 2) ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม 3) ปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน

ปาริชาติ โนนต์สุภา (2555, หน้า 108) กล่าวถึงปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผล โรงเรียนว่า มี 4 ปัจจัยคือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) สมรรถนะขององค์กร 3) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และ 4) บรรยากาศของโรงเรียน



จินตนา กุลากุล (2559, หน้า 178) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับประเภทขององค์กรนั้น ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรโดยทั่วไป ประกอบด้วย ลักษณะขององค์กร ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะของบุคคลในองค์กร ลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานประมาณและภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านลักษณะขององค์กร ด้านนโยบายและการปฏิบัติ ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครอง ด้านบทบาทของคณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลภายใน ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ด้านภาระงาน ด้านเทคโนโลยี ด้านการจัดองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการ ตัดสินใจ และด้านอำนาจและการเมืองในโรงเรียน

Steers (1977, p. 8 อ้างถึงใน จินตนา กุลากุล, 2559, หน้า 170-171) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรว่า จำแนกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลักษณะขององค์กร หมายถึง ลักษณะโครงสร้างองค์กรและความสัมพันธ์ระหว่างสายงานการบังคับบัญชาตามบทบาทหน้าที่และตัวบุคคลในองค์กรตลอดจนขนาดขององค์กร โดยมีความเกี่ยวข้องกับ

- 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization)
- 2) ความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization)
- 3) ความเป็นทางการ (Formalization)
- 4) ช่วงการบังคับบัญชา (Span of Control)
- 5) ขนาดขององค์กร (Organization Size)

2. ลักษณะของสภาพแวดล้อม มีทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความสลับซับซ้อน ความมั่นคงและความไม่แน่นอน เช่น สภาพการณ์ด้านการตลาด เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง บรรยากาศองค์กร ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงาน ดังนั้น องค์กรที่มีประสิทธิผลผู้บริหารต้องทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมภายนอกและปรับโครงสร้างและการปฏิบัติให้เข้ากับภาวะที่เป็นอยู่

3. ลักษณะของบุคคลในองค์กร พฤติกรรมของบุคคลในองค์กรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร องค์กรที่มีประสิทธิภาพต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรไม่เพียงแต่ทำงานตามหน้าที่แต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อการคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาการทำงานให้ไปสู่เป้าหมายขององค์กร

4. ลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและแน่นอน การจัดหาและการใช้ทรัพยากร การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน กระบวนการติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัวขององค์กร และการริเริ่มสร้างสรรค์

Levine & LeZotte (1997, p. 18 อ้างถึงใน จินตนา กุลากุล, หน้า 172) กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยนำเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาไว้ว่าวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาจะมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นระเบียบ เอื้อต่อการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานที่มีการยอมรับของผู้ปฏิบัติงานที่จะร่วมดำเนินการตามพันธกิจที่เน้นผลสำเร็จ การมุ่งเน้นการแก้ปัญหาและมีความสามัคคี ความร่วมมือการเห็นพ้อง การสื่อสารของบุคลากรในองค์กรที่ถูกต้องคล่องตัว นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนจะได้ประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนให้ สมบูรณ์และเหมาะสม มีการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับเรื่องภาวะผู้นำถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้นำควรสามารถคัดเลือกและแต่งตั้งบุคลากรอย่างเหมาะสม มีความเป็นอิสระ ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก สามารถกำกับติดตามกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง รู้จักใช้เวลาและพลังงานในการปรับปรุงสถานศึกษา ให้การสนับสนุนและพัฒนาครูอาจารย์ จัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และที่สำคัญคือการเป็นผู้ชำนาญ ด้านวิชาการ ปัจจัยภายนอกที่กล่าวถึงคือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

Shuyao Zhang & Kitpinit Usaho (2018, pp. 110–111) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประกอบด้วย 4 ปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการตัดสินใจ

ความสามารถในการดำเนินการ ความยืดหยุ่น ฯลฯ) การจัดการประสานงานสื่อสารงาน  
 ธุรการ ประสิทธิภาพการจัดหลักสูตร และอื่น ๆ ด้านผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีการบริหาร  
 ระดับสูง ระดับที่มีแนวคิดการศึกษาที่ถูกต้อง ความสามารถในการตัดสินใจและการ  
 ดำเนินการที่ดีและความสามารถจัดการกับวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสาร  
 ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ดี การให้ความร่วมมือและมีการแบ่งงานที่ชัดเจน  
 การจัดหลักสูตรของโรงเรียนอย่างมีเหตุผลและเป็นระเบียบเรียบร้อยและสามารถบรรลุ  
 เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## 2. ประสิทธิภาพของครู ครูมีประสิทธิภาพในการสอนมี

ความพึงพอใจในงาน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและการพัฒนาวิชาชีพในโรงเรียน  
 ด้วยประสิทธิภาพของครูสูง ครูมีความรับผิดชอบต่องาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ  
 นักเรียนสูง ใส่ใจความก้าวหน้าของนักเรียนได้ใช้ความรู้ทางวิชาชีพอย่างถูกต้องเพื่อสร้าง  
 สถานการณ์การสอนที่ดีและมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้นในการฝึกอบรมและปรับปรุงความเป็น  
 มืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

## 3. การสื่อสารในองค์กร โรงเรียนมีการจัดการกับปัญหาและอุปสรรค

ในการสื่อสารและในกระบวนการส่งและแลกเปลี่ยนข้อมูลของโรงเรียนที่ทำให้ข้อมูลขาดหาย  
 ดังนั้นการจัดการระบบการสื่อสารขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนจะสามารถ  
 บรรลุวัตถุประสงค์อย่างราบรื่นและปรับปรุงประสิทธิภาพการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

## 4. ทรัพยากรทางการศึกษา โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการวางแผน

จัดการกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีจัดการสภาพแวดล้อม  
 การทำงานที่ดีและมีความปลอดภัย มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง  
 เหมาะสม มีการสื่อสารและการประสานงานกับผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ  
 บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ตัวแปรสาเหตุหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน  
 และส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 3.2.3 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในลักษณะเหตุและ  
 ผลซึ่งจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ  
 บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิด เชิงทฤษฎี เพื่อการวิจัยที่

ชัดเจนและสมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น ได้มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้หลายท่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขวัญใจ สุตรัก (2553, หน้า 77) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านกลยุทธ์การบริหารองค์กร 2) ปัจจัยด้านโครงสร้าง 3) ปัจจัยด้านระบบการปฏิบัติงาน 4) ปัจจัยด้านบุคลากร 5) ปัจจัยด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ 6) ปัจจัยด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และ 7) ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม

กรรณิการ์ เกิดศรีพันธุ์ (2555, หน้า 98) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัย ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารที่มีความสามารถ 2) การบริหารงานอย่างมีระบบ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง 4) การติดตามตรวจสอบภายในรูปของคณะกรรมการ 5) บุคลากรที่มีจิตอาสา 6) การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร 7) การประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และ 8) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในลักษณะกัลยาณมิตรด้วยจิตอาสา

ประสม มารศรี (2557, หน้า 28) กล่าวว่า ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ปัจจัยที่เหมาะสมกับบริบทของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างองค์กร 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านบรรยากาศองค์กร 4) ด้านบุคลากร 5) ด้านภาวะผู้นำ 6) ด้านการมีส่วนร่วม

ผกามาศ วิโสรัมย์ (2557, หน้า 72-73) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้แก่ 1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ โครงสร้างองค์กร นโยบายของหน่วยงาน ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ และ 2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

นันทน์ภัส วิกุล (2560, หน้า 129) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลสถานศึกษาระดับปฐมวัย มี 2 ปัจจัย คือ สมรรถนะองค์กร และความผูกพันองค์กร ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาปฐมวัย มี 3 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำ การจัดประสบการณ์ บรรยากาศโรงเรียน

อุไรวรรณ ศรีสุข (2561, หน้า 1224) กล่าวว่า การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) กระบวน การบริหารของศูนย์ฯ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) ลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของศูนย์

สมปรารถนา พรหมสูตร (2563, หน้า 131) กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมองค์กร 2) โครงสร้างองค์กร 3) การฝึกอบรม และ 4) พัฒนาและภาวะผู้นำ

Sergiovanni (1999, unpagged, อ้างถึงใน ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560, หน้า 74) กล่าวว่า ผลการวิเคราะห์ลักษณะโรงเรียนที่มีประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ (successful school) ของ Duttweiler ซึ่งได้มาจากการศึกษา งานวิจัยของ นักวิชาการอีกหลายท่าน เช่น Purkey & Smityh (1982); Roucchie & Baker (1986); Stedman (1987); Wayson (1988); Wimpelberg Teddiel (1989) พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นมีลักษณะ ดังนี้ 1) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กับวิถีชีวิตในโรงเรียน 5) มีบรรยากาศทางบวก

Gibson (2000, pp.15-17 อ้างถึงใน อุไรวรรณ ศรีสุข, 2561, หน้า 1224) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์กร ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) กลยุทธ์ 4) โครงสร้าง 5) กระบวนการต่าง ๆ 6) วัฒนธรรม

Gordon & Ross-Grodon (2001, p. 49 อ้างถึงใน วรรณพงศ์ เพ็ญโคตร, 2558, หน้า 30) กล่าวว่า โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการที่ได้มีการปรับปรุงแล้วว่ามี 12 ประการ คือ 1) ผู้บริหารที่มีความหลากหลายของภาวะผู้นำ 2) สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของโรงเรียน 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5) ได้รับการสนับสนุนทั้งจากภายนอกและภายในโรงเรียน 6) เน้นที่การเรียนการสอน 7) มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง 8) มีแผนการสอนที่ดี 9) ครูมีความร่วมมือกัน 10) มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในการสร้างรูปแบบของโรงเรียน 11) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน 12) ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังนี้

ตาราง 3 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)										ค่าเฉลี่ย	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา	
	ขวัญใจ สุศรี (2553)	การณิกการ เกิดศรีพันธ์ (2555)	ประสม มาศรี (2557)	พิภพมาศ วิไลรัมย์ (2557)	นันทนัส วิกุล (2560)	อุไรวรรณ ศรีสุข (2561)	สมปราชญา พรหมสูตร (2563)	Sergiovanni (1999)	Gibson (2000)	Gordon & Ross-Gordon (2001)			
1. ด้านการบริหารองค์กร เชิงกลยุทธ์ - ด้านกลยุทธ์การบริหาร องค์กร	√										5	50	*
- การบริหารงานอย่างมีระบบ		√											
- กลยุทธ์								√					
- มีแผนงานทางวิชาการที่ดี							√						
- กระบวนการบริหารของ ศูนย์ฯ					√								
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร - ผู้บริหารที่มีความสามารถ		√									6	60	*
- ด้านภาวะผู้นำ			√	√									
- ภาวะผู้นำของผู้บริหาร					√								
- พัฒนาและภาวะผู้นำ						√							
- ผู้บริหารที่มีความ หลากหลาย ของภาวะผู้นำ									√				
3. ด้านโครงสร้างองค์กร - ด้านโครงสร้าง	√							√			5	50	*
- ด้านโครงสร้างองค์กร			√										
- โครงสร้างองค์กร				√		√							
4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร - ด้านค่านิยมร่วม	√										6	60	*
- ด้านวัฒนธรรมองค์กร			√										
- ด้านสภาพสังคมและ วัฒนธรรม				√									
- วัฒนธรรมองค์กร						√							

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)										รวม	ค่าเฉลี่ย	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา	
	ขวัญใจ สุดรัก (2553)	กรณีการ เกิดศรัทธา (2555)	ประสม มารศรี (2557)	พจนานุกรม วิไลรัมย์ (2557)	นันทนาถ วิกุล (2560)	อุไรวรรณ ศรีสุข (2561)	สมปรัตนา พรหมสุดร (2563)	Sergiovanni (1999)	Gibson (2000)	Gordon & Ross-Grodon (2001)				ความถี่
- วัฒนธรรม									√					
- สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน										√				
5. ด้านบุคลากร											4	40		
- ด้านบุคลากร	√		√	√										
- บุคลากรที่มีจิตอาสา		√												
6. ด้านการการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน											5	50	*	
- ด้านการทำงานร่วมกัน														
- คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง		√												
- ด้านการมีส่วนร่วม			√											
- ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน				√										
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับวิถีชีวิตในโรงเรียน								√						
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง										√				
7. ด้านสภาพแวดล้อม											5	50	*	
- ลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของศูนย์							√							
- สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน										√				
- ด้านบรรยากาศองค์การ			√											
- สภาพแวดล้อม									√					

## ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)												
	ขวัญใจ สดรัก (2553)	การนิการ เกิดศรีพันธ์ (2555)	ประสม มารศรี (2557)	ผกามาศ วิไลรัมย์ (2557)	นันทนัท วิกุล (2560)	อุไรวรรณ ศรีสุข (2561)	สมปรารถนา พรหมสูตร (2563)	Sergiovanni (1999)	Gibson (2000)	Gordon & Ross-Grodon (2001)	คามณี	รอยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
- บรรยากาศของโรงเรียน					√								
8. ด้านการจัดการเรียนการสอน						√				4	40		
- กระบวนการจัดการเรียนรู้													
- การจัดประสบการณ์					√								
- มีแผนการสอนที่ดี									√				
- จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน								√					
9. ด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ	√									1	10		
10. ด้านรูปแบบการบริหาร จัดการ	√									1	10		
11. ด้านระบบการปฏิบัติงาน	√									1	10		
12. การติดตามตรวจสอบ ภายในรูปของ คณะกรรมการ		√								1	10		
13. การให้ความสำคัญในการ พัฒนาบุคลากร		√								1	10		
14. การประชุมรวมกันอย่าง สม่ำเสมอ		√								1	10		
15. การมีส่วนร่วมของ บุคลากรในลักษณะ กัลยาณมิตรด้วยจิตอาสา		√								1	10		
17. ด้านการเมืองและกฎหมาย				√						1	10		
18. ด้านงบประมาณ				√						1	10		



ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักวิชาการ (ปี)												
	ขวัญใจ สดรัก (2553)	การรณิการ์ เกิดศรีพันธ์ (2555)	ประสม มงคลศรี (2557)	พิกานต์ วิไลรัมย์ (2557)	นันทน์ วิกุล (2560)	อุไรวรรณ ศรีสุข (2561)	สมปราภณา พรหมสูตร (2563)	Sergiovanni (1999)	Gibson (2000)	Gordon & Ross-Grodon (2001)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่มุ่งศึกษา
19. สมรรถนะองค์กร					√						1	10	
20. ความผูกพันขององค์กร					√						1	10	
21. การฝึกอบรม							√				1	10	
22. กระบวนการต่าง ๆ									√		1	10	
23. เทคโนโลยี									√		1	10	
24. เน้นที่การเรียนการสอน										√	1	10	
25. มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง										√	1	10	
26. ได้รับการสนับสนุนทั้งจาก ภายนอกและภายใน โรงเรียน										√	1	10	
27. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน										√	1	10	
28. ครูมีความร่วมมือกัน										√	1	10	
29. มีการศึกษาวิจัยเพื่อหา ข้อมูลในการสร้างรูปแบบ ของโรงเรียน										√	1	10	
30. มีความเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันในการพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียน										√	1	10	
31. ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อ พัฒนาปรับปรุงโรงเรียน										√	1	10	
<b>รวม</b>	7	8	6	7	5	4	4	5	6	12	-	-	-

จากตาราง 3 ผลการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยคัดเลือกปัจจัยที่มีความถี่รวมเท่ากับ 5 ขึ้นไป (หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป) ได้ จำนวน 6 ปัจจัย ประกอบด้วย

1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
3. โครงสร้างองค์กร
4. วัฒนธรรมองค์กร
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
6. สภาพแวดล้อม

รายละเอียดการสังเคราะห์ดังนี้ ผู้วิจัยพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรวมองค์ประกอบที่มีความหมายเหมือนกันแต่เรียกชื่อแตกต่างกันแล้วจัดกลุ่มองค์ประกอบและใช้คำแทนกลุ่มใหม่ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยคัดเลือกปัจจัยที่มีความถี่รวมเท่ากับ 5 ขึ้นไป (หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป) ได้จำนวน 6 ปัจจัย ดังนี้

1. กลยุทธ์การบริหารองค์กร, การบริหารงานอย่างมีระบบ, กลยุทธ์, มีแผนงานทางวิชาการที่ดี, กระบวนการบริหารของศูนย์ฯ เป็นปัจจัยที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
2. ผู้บริหารที่มีความสามารถ, ด้านภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, พัฒนาและภาวะผู้นำ, ผู้บริหารที่มีความหลากหลายของภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
3. ด้านโครงสร้าง, ด้านโครงสร้างองค์กร, โครงสร้างองค์กร เป็นปัจจัยที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า โครงสร้างองค์กร
4. ด้านค่านิยมร่วม, ด้านวัฒนธรรมองค์กร, ด้านสภาพสังคมและวัฒนธรรม, วัฒนธรรมองค์กร, วัฒนธรรม, สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า วัฒนธรรมองค์กร
5. ด้านการทำงานร่วมกัน, คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง, ด้านการมีส่วนร่วม, ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน, ด้านชุมชน, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับวิถีชีวิตในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มี

ความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

6. ลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของศูนย์, สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน, ด้านบรรยากาศองค์การ, สภาพแวดล้อม และบรรยากาศของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีความหมายเหมือนกันมีความถี่รวมเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงขอตั้งชื่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ว่า สภาพแวดล้อม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยผู้วิจัยให้ความหมายของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 6 ปัจจัย ดังนี้

#### 1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียด การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ จากแนวคิดของนักวิชาการซึ่งได้กล่าวถึงการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

นุชจรินทร์ ปิ่นทอง (2559, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่มีการจัดทำอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์การ

รมณี เหลี่ยมแสง (2561, หน้า 62) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานในระยะยาวซึ่งองค์การสามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) การประเมินกลยุทธ์

อนุสรณ์ แสนเคน (2561, หน้า 27) กล่าวว่า กลยุทธ์ (strategy) หมายถึง สถานศึกษามีการดำเนินงานให้มีการ ศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ วางแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บุคลากรมีความเข้าใจตรงกันสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ดำเนินงานกำกับติดตามประเมินผล ตามแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยสม่ำเสมอ

Thompson & Strickland (1999, pp. 3-4 อ้างถึงใน นุชจรินทร์ ปิ่นทอง, 2559, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนเกี่ยวกับการจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Making) และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy- implementing) ที่สัมพันธ์กันซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Forming a Strategic Vision) 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting Objectives) 3) การจัดทำกลยุทธ์ (Crafting a Strategy) 4) การนำกลยุทธ์ที่เลือกไว้ไปปฏิบัติ (Implementing and Executing the Chosen Strategy) และ 5) การประเมินผลการดำเนินงานและการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเริ่มต้นใหม่ (Evaluating Performance and Initiating Corrective Adjustment) โดยขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขจะเริ่มตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานระยะยาว การกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดทำกลยุทธ์ หรือการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยพิจารณาจากประสบการณ์จริงและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ความคิดใหม่และโอกาสที่เกิดขึ้นใหม่

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม มีการประเมินตรวจสอบกลยุทธ์และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ เพื่อให้การบริหารคุณนัยพัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

## 2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดภาวะผู้นำของผู้บริหาร จากแนวคิดของนักวิชาการซึ่งได้กล่าวถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร ดังนี้

รัตนา เหลืองงาม (2562, หน้า 12-13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำหรือผู้ที่มีภาวะผู้นำเป็นผู้ที่ชักนำ จูงใจ ชี้นำ ใช้อิทธิพล หรืออำนาจที่มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ หรือกระตุ้นให้ หรือชี้นำให้เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ยินดี เต็มใจ พร้อมใจ ยินดีในการกระทำการให้มีความกระตือรือร้น หรือร่วมดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้นำต้องการ หรือตามที่ผู้นำต้องการให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เขาชักนำในการทำงาน หรือดำเนินกิจกรรมที่ผู้นำนั้นรับผิดชอบ หรือตามที่ผู้นำนั้นต้องการ

นิตยา วีระพันธ์ (2559, หน้า 42) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อำนาจ หรืออิทธิพล หรือใช้ความสามารถของตนโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือกลุ่มเพื่อกระตุ้นจิตใจใฝ่มน้าวสร้างเชื่อมั่นและสนับสนุน เพื่อร่วมดำเนินการหรือทำงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งเป้าหมายของบุคคลและเป้าหมายขององค์การ

สาวิตรี มาตขาว (2560, หน้า 19) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือขององค์การ สามารถกระตุ้นและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมาย ขององค์การ และผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Gibson & Donnelly (1997, p. 272 อ้างถึงใน สาวิตรี มาตขาว, 2560, หน้า 19) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่มโดยมีผู้นำที่เป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุ เป้าหมายในเชิงกลุ่มด้วย

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือขององค์กร สามารถกระตุ้นและจูงใจให้บุคคลากรคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมายขององค์กร และผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

### 3. โครงสร้างองค์กร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดโครงสร้างองค์กรจากแนวคิดของนักวิชาการซึ่งได้กล่าวถึงโครงสร้างองค์กร ดังนี้

กษมาพร ทองเอื้อ (2555, หน้า 46) กล่าวว่า โครงสร้างของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่การระบุแผนภูมิองค์กรที่เน้นการกระจายอำนาจ สามารถปรับเปลี่ยนได้ ตามสถานการณ์ รวมทั้งการระบุหน้าที่ของบุคลากรตามความชำนาญเฉพาะทาง โดยมีการกำหนด กฎ ข้อบังคับในการทำงานเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ตั้งไว้

ประภัสสร ทิพหนองแขง (2560, หน้า 45) กล่าวว่า โครงสร้างองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ การระบุ แผนภูมิ องค์กร ที่เน้นการกระจายอำนาจสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างที่เหมาะสม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ความรู้ ความสามารถของ บุคลากร เป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร

Steers (1977, p. 8 อ้างถึงใน กษมาพร ทองเอื้อ, 2555, หน้า 46) กล่าวว่า โครงสร้างขององค์กร หมายถึง ความสัมพันธ์ของทรัพยากรด้านมนุษย์ที่กำหนดไว้ในองค์กร โดยสายงานการบังคับบัญชาตามบทบาทหน้าที่

Owens (1976, unpagged อ้างถึงใน อนุสรณ์ แสนเคน, 2561, หน้า 27) กล่าวว่า หมายถึง จุดมุ่งหมายขององค์กรก็เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กร ซึ่งในการที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จขององค์กรนั้นจะต้องประกอบไปด้วย ภาระงานต้องมี โครงสร้างในองค์กรมีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ มีบุคลากรที่เหมาะสมในการที่จะ ทำให้บรรลุถึงพันธกิจ (mission) ขององค์กรได้

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า โครงสร้างองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะแผนผังขององค์กรเน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากร มีการระบุภาระงานหรือ ภาระหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของ บุคลากรกับความชำนาญเฉพาะทาง มีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนและเป็นทางการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งไว้

#### 4. วัฒนธรรมองค์กร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดด้านวัฒนธรรมองค์กรจากแนวคิดของ นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้กล่าวถึงวัฒนธรรมองค์กร ดังนี้

กษมาพร ทองเอื้อ (2555, หน้า 59-60) กล่าวว่า วัฒนธรรมของ โรงเรียน หมายถึง การสร้างค่านิยมที่ดีผ่านทางวิสัยทัศน์ และความเชื่อร่วมกันทั้งด้านการ ให้เกียรติ การทำงานเป็นทีม และยึดหลักคุณธรรม โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อรักษาและ ถ่ายทอดแบบแผนของพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียนไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไป ทำให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่วางไว้

กฤษฎา ไชยสี (2556, หน้า 20) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง แบบอย่างของพฤติกรรมทั้งหลายที่ได้มาจากการเรียนรู้และการถ่ายทอดไปทางสังคม โดยอาศัยค่านิยม ความเชื่อสัญลักษณ์ที่ร่วมกันพัฒนาจนกลายเป็นบรรทัดฐาน ให้สมาชิกทุกคนได้ปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ วัฒนธรรมจึงเป็นลักษณะ เฉพาะของแต่ละสังคมและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ธนกฤต เปรมสวัสดิ์ (2558, หน้า 20) กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง กรอบแนวทางของระเบียบและแบบแผนการประพฤติปฏิบัติอันเกิดจากค่านิยม ความเชื่อที่เห็นได้จากพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การว่าจะทำอะไรทำอย่างไรที่ทำให้แต่ละองค์การมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ซึ่งองค์การมีความคาดหวังและสนับสนุนการให้สมาชิกรับรู้ เข้าใจถึงกิจวัตรขององค์การและร่วมกันยึดถือปฏิบัติหรือเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของพนักงานในองค์การที่มีการถ่ายทอดมาจากพนักงานรุ่นก่อน ๆ มาถึงรุ่นปัจจุบัน และอาจจะจำแนกแยกย่อยลงไปได้อีกว่ามันเป็นสิ่งที่พนักงานในองค์การเชื่อและคิดร่วมกันจนก่อให้เกิดการสร้างสรรคเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละองค์การ โดยสมาชิกในองค์การนั้นจะได้รับการหล่อหลอมให้ยึดถือร่วมกันอันส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งวัฒนธรรมองค์การจะถูกถ่ายทอดสู่สมาชิกรุ่นใหม่เพื่อสืบทอดค่านิยมต่อไป วัฒนธรรมองค์การนั้นจะครอบคลุมถึงสิ่งที่พวกเราเชื่อสิ่งที่พวกเราทำและพวกเราทำกันอย่างไร

ตติยา ผาสุข (2559, หน้า 15) กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง รูปแบบของความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ที่เกิดจากการเรียนรู้จากการอยู่ร่วมกันของสมาชิกเกิดเป็นแบบแผนในการปฏิบัติตัวในการอยู่ร่วมกัน โดยจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละองค์การและจะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

ประภัสสร ทิพหนองแขง (2560, หน้า 47) กล่าวว่า วัฒนธรรมขององค์กร หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลที่อยู่ในองค์การใดองค์การหนึ่งทุก ๆ องค์การจะมีรูปแบบของความเชื่อ สัญลักษณ์ พิธีการ เรื่องเล่าต่อ ๆ กันมารวมกันก่อนจะสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมของตนเอง และถ่ายทอดแบบแผนของพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียนไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไป ทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

Schein (1990, p. 11 อ้างถึงใน กษมาพร ทองเชื้อ, 2555, หน้า 58) กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง แบบแผนของความคิดพื้นฐานของสมาชิกภายในกลุ่มอาจเป็นการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาเพื่อการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกและ

การบูรณาการภายในกลุ่มจากการพิจารณาเป็นค่านิยมและอบรมสั่งสอนไปสู่สมาชิกรุ่นใหม่เพื่อเป็นหนทางที่ถูกต้องในการรับรู้การคิดและความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง รูปแบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมขององค์กร ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้อยู่ร่วมกันของสมาชิกและเกิดเป็นแบบแผนการปฏิบัติตัวในการอยู่ร่วมกันซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละองค์กรและถ่ายทอดแบบแผนดังกล่าว จากการพิจารณาค่านิยมร่วมกัน และอบรมสั่งสอนไปสู่สมาชิกรุ่นใหม่ เพื่อสืบทอดแนวทางการปฏิบัติของรูปแบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

#### 5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จากแนวคิดของนักวิชาการ ซึ่งได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ดังนี้

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินฉา ศิริวรรณ (2560, หน้า 179-182)

กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคล ผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคล ผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบเพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารแบบประชาธิปไตยที่บุคคล ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร โดยรูปแบบการบริหารในปัจจุบัน ได้แก่ การปรึกษาหารือกลุ่มคุณภาพ ระบบข้อเสนอแนะ และระบบส่งเสริมให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งเป็นลักษณะเน้นการกระจายอำนาจให้สมาชิกทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจในการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันแก้ไข ปัญหา ซึ่งจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนในการตัดสินใจ มีความรู้ความเข้าใจและมีการให้รางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจเป็นการให้ความสำคัญกับสมาชิกในการได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมในผลประโยชน์ และร่วมในการประเมินผลแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อสร้างความสำเร็จให้แก่องค์กร



ศรัญญาภรณ์ สุทาธรรม (2556, หน้า 18) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและครูเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจ การปฏิบัติการ การได้รับผลประโยชน์และการประเมินผลโดยใช้ความรู้ความสามารถประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในโรงเรียน

กัญญาพัชร พงษ์ดี (2559, หน้า 28) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเน้นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการงานและหน้าที่บริหาร ได้มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ดำเนินประเมินผล และรับผิดชอบ เพื่อเอื้อให้ได้รับประโยชน์โดยเท่าเทียมกัน

Cohen & Uphoff (1977, p. 6 อ้างถึงใน ศรัญญาภรณ์ สุทาธรรม, 2556, หน้า 18) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไรและทำด้วยวิธีการอย่างไรมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนาและมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Gustavo (1992, p. 4 อ้างถึงใน กัญญาพัชร พงษ์ดี, 2559, หน้า 28) กล่าวว่า โดยทั่วไปของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีหน้าที่หรือมีส่วนรับผิดชอบในบางสิ่งบางอย่าง แต่ต่อมาความหมายของการมีส่วนร่วมมีความชัดเจนลึกซึ้งไปกว่าการเพียงมีความรับผิดชอบ เมื่อการมีส่วนร่วมเชื่อมลงสู่กระบวนการในการเข้าไปมีความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล หรือกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน หมายถึง การเปิดโอกาสให้หน่วยงานจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน หรือแม้กระทั่งบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการทำกิจกรรมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือกันทั้งภายในเครือข่ายและระหว่างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

## 6. สภาพแวดล้อม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดด้านสภาพแวดล้อม จากแนวคิดของนักวิชาการซึ่งได้กล่าวถึงด้านสภาพแวดล้อม ดังนี้

ขวัญชนก กุศลชะโมรินทร์ (2557, หน้า 87) กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีสถานที่จอดรถรับ-ส่ง ที่สะดวกแก่ผู้ปกครอง มีมาตรการป้องกันอัคคีภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตกแต่งห้องเรียนให้เป็นระเบียบ สะอาด สวยงาม มีแสงสว่างเพียงพอ มีมุ้งลวด อากาศถ่ายเทสะดวก มีรั้วรอบขอบชิดเป็นสัดส่วน และมีประตูทางเข้า-ออก ห้องน้ำควรใช้วัสดุที่เหมาะสมกับการใช้งานของเด็กเล็ก เช่น โถส้วมสำหรับเด็กเล็กและแยกห้องน้ำชาย-หญิง หมั่นตรวจเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอเพื่อให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ มีความปลอดภัยขณะเล่น

ภานุศักร หงษ์ทอง (2558, หน้า 81) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้รับประสบการณ์ตรงและใช้ประสาทสัมผัสรับรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก จะส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้มีทักษะต่าง ๆ และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย ดังนั้นสถานศึกษาปฐมวัย จึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้เหมาะกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบริหาร

นฤกร บันพุ่มโพธิ์. (2560, หน้า 48) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สภาพของห้องทำงาน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่โต๊ะเก้าอี้วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ อันได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ โดยผู้บริหาร โรงเรียนควรวางแผนดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนน่าดู น่าอยู่และน่าเรียน ซึ่งมีอิทธิพลและความ สำคัญต่อบุคลากรในการพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ

จากความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอก สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยและเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติได้รับประสบการณ์ตรงและใช้ประสาทสัมผัสรับรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ มีทักษะต่าง ๆ และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย

จากผลการศึกษาในข้างต้น สามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) โครงสร้างองค์กร 4) วัฒนธรรมองค์กร 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ 6) สภาพแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยสรุปเป็นปัจจัย นิยามและ พฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละปัจจัยเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามต่อไปรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ปัจจัย นิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก

ปัจจัย	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การบริหาร องค์กรเชิงกลยุทธ์	การกำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานขององค์กรทั้งในระยะ สั้นและระยะยาว เพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรและเปิด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม มี การประเมินตรวจสอบกลยุทธ์และ นำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ เพื่อให้การบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด	1. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรโดยเปิด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม 2. ผู้บริหารมีการกำหนด แนวทางกลยุทธ์องค์กรที่ สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. ผู้บริหารมีการสร้างความ เข้าใจแก่บุคคลกรเพื่อนำกล ยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 4. ผู้บริหารมีการประเมินผล การดำเนินงานและควบคุม กลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ 5. ผู้บริหารมีการนำผลการ ประเมินไปปรับปรุงพัฒนา หรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใน การบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
2.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือขององค์กร สามารถกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมายขององค์กร และผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กร</li> <li>2. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</li> <li>3. ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ</li> <li>4. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างทีมงาน</li> <li>5. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร</li> </ol>
3.โครงสร้างองค์กร	การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะแผนผังขององค์กร เน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากร มีการระบุภาระงานหรือภาระหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบุคลากรกับความชำนาญเฉพาะ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา</li> <li>2. โครงสร้างการบริหารงานมีความชัดเจนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน</li> <li>3. มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการทำงานให้</li> </ol>

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
	<p>ทาง มีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างชัดเจนและเป็นทางการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กที่ตั้งไว้</p>	<p>บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4. มีการมอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบของบุคลากรโดย คำนึงถึงความเหมาะสมกับ ความชำนาญเฉพาะทางของงาน 5. มีการจัดทำคำสั่ง มอบหมายงานในหน้าที่ รับผิดชอบของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กอย่างชัดเจน</p>
<p>4.วัฒนธรรม องค์กร</p>	<p>รูปแบบความคิด ความเชื่อ และ ค่านิยมขององค์กรที่ดี ซึ่งเกิดจาก การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก และเกิดเป็นแบบแผนการปฏิบัติ ตัวในการอยู่ร่วมกันซึ่งมี เอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละ องค์กร และถ่ายทอดแบบแผน ดังกล่าวจากการพิจารณาค่านิยม ร่วมกัน และอบรมสั่งสอนไปสู่ สมาชิกรุ่นใหม่ เพื่อสืบทอดแนว ทางการปฏิบัติของรูปแบบ ความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป</p>	<p>1. บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่านิยมในการเข้าปฏิบัติ หน้าที่ตรงเวลา 2. บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีค่านิยมในการรู้สึกเป็น เจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน 3. บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน 4. บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กมี การสร้างข้อตกลงเพื่อเป็น มาตรฐานในการปฏิบัติงาน ร่วมกัน 5. บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน ด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	นิยาม	ข้อคำถาม
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	<p>การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน หมายถึง การเปิดโอกาสให้หน่วยงานจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน หรือแม้กระทั่งบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือกันทั้งภายในเครือข่าย และระหว่างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</li> <li>2. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</li> <li>3. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</li> <li>4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา</li> <li>5. มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก</li> </ol>
6. สภาพแวดล้อม	<p>สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย ส่งเสริม ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้รับประสบการณ์ตรง และใช้ประสาทสัมผัสรับรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจใน</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. อาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อการใช้งาน</li> <li>2. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน</li> <li>3. มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อ</li> </ol>

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	นิยาม	พฤติกรรมบ่งชี้
	การเรียนรู้มีทักษะต่างๆ และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย รวมไปถึง สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ	การใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน 4. มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กปฐมวัย 5. มีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรม อย่างเป็นสัดส่วน

#### ตอนที่ 4 บริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียบเรียงบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน เป้าหมาย หลักการภารกิจหลักและอำนาจหน้าที่ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

##### 1. ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาในระดับปฐมวัย มีจำนวน 400 แห่ง จำนวนเด็กเล็กทั้งสิ้น 13,707 คน จำนวนบุคลากรผู้บริหารการศึกษาและข้าราชการครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 660 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 102 คน และข้าราชการครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 558 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2565, ไม่ปรากฏเลขหน้า)

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง จำนวน 55 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยรับถ่ายโอน

จากส่วนราชการต่าง ๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมการศาสนา ประกอบด้วย รั้งถ่ายโอนจากกรมการศาสนา จำนวน 171 แห่ง กรมพัฒนาชุมชน จำนวน 165 แห่ง สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 6 แห่ง ไม่ปรากฏข้อมูลการถ่ายโอน จำนวน 3 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครพนม, 2565, ไม่ปรากฏเลขหน้า) ปัจจุบันได้ดำเนินงานตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ยึดถือเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กเล็กภายในท้องถิ่นมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 มาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร

มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน

มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า ข)

## 2. เป้าหมาย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2 - 5 ปี เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับการศึกษาเพื่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัย และความสามารถของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้



1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจสังคม และสติปัญญา)
2. เพื่อพัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณลักษณะ และสมรรถนะตามวัย โดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเล็กสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ
4. เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กเล็กตามบริบท และวัฒนธรรมของชุมชน สังคม ในท้องถิ่น
5. เพื่อส่งเสริมความรัก เอื้ออาทร ของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสังคมท้องถิ่น

### 3. หลักการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ยึดถือหลักการตามแนวทางมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

#### 4. ภารกิจหลักและอำนาจหน้าที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม เป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ดังนั้น ระยะเวลา การจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและการพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้เด็กเล็กพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนี้

##### 1. การรับสมัครเด็กเข้าศึกษา

การกำหนดระยะเวลาการศึกษา และการเปิดและปิดภาคเรียน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศตามแนวทาง ดังนี้

1) การรับสมัครเด็กเข้าเรียนให้กำหนดระยะเวลาการรับสมัครเป็นปีการศึกษา เพื่อให้การพัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามแผนการจัดการประสบการณ์และการเรียนรู้ กรณีมีเหตุผลความจำเป็นต้องรับเด็กระหว่างภาคเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของนักเรียนที่รับเข้าระหว่างภาคเรียน

2) การรับเด็กเข้าเรียน กำหนดให้เด็กและผู้ปกครองต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือต้องย้ายเข้ามาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ก่อนเข้าเรียนไม่น้อยกว่า 30 วัน กรณีรับเด็กนอกเขตบริการต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรณีเด็กที่มีเชื้อสัญชาติไทยต้องมีหนังสือรับรองหรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ตามกฎหมาย)

3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดภาคเรียนรวมกันแล้ว ไม่น้อยกว่า 200 วันทำการ (ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 100 วันทำการ) ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1 เปิดภาคเรียนวันที่ 16 พฤษภาคมของปีการศึกษา  
นั้น

ภาคเรียนที่ 2 เปิดภาคเรียนวันที่ 1 พฤศจิกายนของปีการศึกษา  
นั้น

4) หากวันเปิดภาคเรียนตรงกับวันหยุดราชการให้เปิดเรียนในวันทำการถัดไป

5) กรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดประสงค์จะเปิดภาคเรียนเกินกว่า 200 วันทำการจากที่กำหนดไว้ตามข้อ 3) สามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของชุมชน และความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

6) กรณีรับเด็กเข้าเรียนให้นับอายุเกิดถึงวันที่ 16 พฤษภาคม ของปีการศึกษานั้น

7) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ต้องเหมาะสมกับระยะเวลาเรียนและ พัฒนาการของเด็กโดยสามารถนำหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามบริบทของสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเพิ่มเติมให้ครบตามระยะเวลาเรียนที่กำหนด

8) กรณีเด็กย้ายเข้า ย้ายออก และจบการศึกษาให้จัดทำทะเบียน นักเรียนให้เป็นปัจจุบันและออกเป็นหนังสือรับรองจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนสำหรับเด็กเล็ก ได้แก่

- 1) อาหารว่าง
- 2) อาหารกลางวันตามหลักโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย
- 3) อาหารเสริม (นม)
- 4) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก
- 5) การตรวจสุขภาพเด็กเล็กประจำปี โดยบุคลากรทางการแพทย์ และ สาธารณสุข

6) บริการอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมด้านงบประมาณ และความต้องการของชุมชนโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกายอารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา) เหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

07.30 น. – 08.00 น. รับเด็ก

08.00 น. – 08.30 น. กิจกรรมเคารพธงชาติ

08.30 น. – 09.30 น. ตรวจสุขภาพอนามัยเด็ก/บันทึก

09.30 น. – 10.00 น. กิจกรรมกลางแจ้ง

10.00 น. – 11.00 น. กิจกรรมในห้อง

11.00 น. – 11.30 น. รับประทานอาหาร

11.30 น. – 14.00 น. สุขอนามัยเด็ก/นอน

14.00 น. – 15.00 น. กิจกรรม/อาหารเสริม

15.00 น. – 16.00 น. ส่งเด็ก/กลับบ้าน (พิศมัย ผาอินดี, 2561,

หน้า 29)

4. การปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรณีจำเป็นต้องใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อจัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อราชการและชุมชน หรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจเปิดเรียนได้ตามปกติ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่เกิน 15 วันทำการหากเป็นเหตุพิเศษที่เกิดขึ้น จากภัยพิบัติสาธารณะ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่เกิน 30 วันทำการ โดยให้ทำประกาศปิดเป็นหนังสือ และต้องกำหนดการ เรียนขตเซยให้ครบตามจำนวนวันที่ประกาศปิด (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า 6-7)

## บทที่ 3

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัย  
ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 1.1 ประชากร

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 661 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร  
การศึกษา จำนวน 103 คน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 103  
แห่ง และครู จำนวน 558 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 400 แห่ง (สำนักงาน  
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2565)

## 1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 191) กำหนดเกณฑ์ได้ จำนวน 248 คน แต่เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและกลุ่มตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 311 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling) โดยดำเนิน การตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 ใช้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครพนม ทั้ง 103 แห่ง เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ใช้การสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (without replacement) โดยวิธีการจับฉลากในสัดส่วนร้อยละ 40 ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละอำเภอเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 42 แห่ง

1.2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สุ่มได้ตามข้อ 1.2.1 กำหนดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 180 แห่ง

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารการศึกษา ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดให้ผู้บริหารในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สุ่มได้ในข้อ 1.2.1 ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

1.2.4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดให้ครูจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สุ่มได้ตามข้อ 1.2.2 ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน

รวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 311 คน รายละเอียดดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ที่	อำเภอ	อปท.(แห่ง)		ศพด.(แห่ง)		ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ทั้งหมด	สัดส่วน 40%	ทั้งหมด	ในสังกัด อปท.สัดส่วน 40%	ผู้บริหารการศึกษา	ครู	รวม	ผู้บริหารการศึกษา	ครู	รวม
1	อำเภอเมืองนครพนม	14	6	49	26	14	80	93	6	49	55
2	อำเภอท่าอุเทน	9	4	33	21	9	49	58	4	30	34
3	อำเภอปลาปาก	9	4	53	25	9	56	65	4	29	33
4	อำเภอโพนสวรรค์	8	3	33	11	8	43	51	3	19	22
5	อำเภอเรณูนคร	9	4	18	8	9	32	41	4	15	19
6	อำเภอธาตุพนม	12	5	43	19	12	62	74	5	29	34
7	อำเภอศรีสงคราม	10	4	52	23	10	66	76	4	32	36
8	อำเภอนาแก	13	5	43	15	13	65	78	5	20	25
9	อำเภอวังยาง	3	1	12	4	3	15	18	1	7	8
10	อำเภอบ้านแพง	6	2	18	9	6	28	34	2	11	13
11	อำเภอนาหว้า	7	3	30	13	7	43	50	3	21	24
12	อำเภอนาทม	3	1	16	6	3	19	22	1	7	8
<b>รวม</b>		<b>103</b>	<b>42</b>	<b>400</b>	<b>180</b>	<b>103</b>	<b>558</b>	<b>660</b>	<b>42</b>	<b>269</b>	<b>311</b>

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

### 2.1. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### 2.1.1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามวิธีของ Rensis Likert Method ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครู จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 6 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
3. ด้านโครงสร้างองค์กร
4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร
5. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
6. ด้านสภาพแวดล้อม

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าระดับคะแนน 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าระดับคะแนน 3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าระดับคะแนน 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 1 คะแนน

การแปลความหมายใช้เกณฑ์ของการแปลความหมาย

ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)



4.51 – 5.00 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ  
มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ  
น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม  
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก  
ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย

1. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
2. ด้านคุณภาพเด็ก
3. ด้านอาคารสถานที่
4. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน
5. ด้านการบริหารจัดการ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 5 คะแนน
ระดับมาก	มีค่าระดับคะแนน 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าระดับคะแนน 3 คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าระดับคะแนน 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 1 คะแนน

การแปลความหมายใช้เกณฑ์ของการแปลความหมาย

ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

## 2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ  
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่น จังหวัดนครพนม เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างและสร้างเครื่องมือจากทฤษฎี หลักการ แนวคิด  
และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ  
และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการ  
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ  
คุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสมของภาษา  
การใช้ถ้อยคำ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย

5.1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก  
เป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริหารและพัฒนาการศึกษาหรือด้านบริหาร  
การศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

5.2 ผู้บริหารการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด นครพนม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

5.3 ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด นครพนม วิทยฐานะชำนาญการ มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประสบการณ์สอน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of item objective congruence) หากมีค่า IOC ระหว่าง 0.50–1.00 แสดงว่า มีค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาอยู่ในระดับดี ถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่าแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าระหว่าง 0.60–1.00 ส่วนแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าระหว่าง 0.80–1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปนำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

7. ดำเนินการขอการรับรองจริยธรรมในมนุษย์แบบยกเว้น ต่อคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลัก จริยธรรมการวิจัยสากล

8. นำแบบสอบถามที่พัฒนา แก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารการศึกษาและครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 50 คน

9. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหา ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์, 2561, หน้า 183) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45–0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 ส่วนแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่าค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.46–0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.98

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในการทำหนังสือถึงนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยแบบสอบถามทุกฉบับมีลิงค์ และ QR CODE เพื่อเข้าตอบแบบสอบถาม เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วส่งแบบสอบถามกลับคืนมาแบบออนไลน์

3. ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนและเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 311 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 311 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครพนม โดยการวิเคราะห์ ความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่า  
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556,  
หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายความว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายความว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายความว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายความว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายความว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดนครพนม  
โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation  
Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปความสัมพันธ์โดยมีหลักการ ดังนี้  
(บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 101)

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่า 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กัน  
อย่างสมบูรณ์

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.80 –0.99 หมายถึง  
มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.60 -0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.40 -0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.20 -0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.01 -0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

4.5 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดนครพนม

## ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การวิจัยตอนที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา จากนั้นสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

### 1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย

1. ศึกษานิเทศก์ วุฒิมหาบัณฑิตหรือปริญญาเอก เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการนิเทศก์การจัดการเรียนการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์การสอนในสถาบันอุดมศึกษาด้านการบริหารและพัฒนาศึกษาหรือด้านบริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

3. ผู้บริหารการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

4. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับ ค.ศ. 3 จำนวน 1 คน

5. ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยหรือระดับอนุบาลมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับ ค.ศ. 3 จำนวน 1 คน

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

### 2.1 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1.1 ร่างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยออกแบบไว้

2.1.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม การใช้ภาษาและแก้ไขปรับปรุงในขั้นต้น

2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม พร้อมนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามวัน เวลา สถานที่ ที่นัดหมายไว้โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างพร้อมขออนุญาตบันทึกเสียงเพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 การนัดหมาย วันเวลา สถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่
1.	อาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษา	มีนาคม 2566	09.00 น. - 10.00 น.	มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร
2.	ศึกษานิเทศก์	มีนาคม 2566	09.00 น. - 10.00 น.	สพป.สกลนคร เขต1



ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	วัน/เดือน/ปี	เวลา	สถานที่
3.	ผู้บริหารการศึกษา องค์การบริหารส่วน ท้องถิ่น	มีนาคม 2566	09.00 น. - 10.00 น.	อปท.ในเขต จังหวัดนครพนม
4.	ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	มีนาคม 2566	09.00 น. - 10.00 น.	ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในเขตจังหวัด นครพนม
5.	ครูโรงเรียนอนุบาล	มีนาคม 2566	09.00 น. - 10.00 น.	ในเขตจังหวัด นครพนม

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ ลำดับ ความสำคัญตามประเด็นของข้อคำถามการวิจัย แล้วทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ระยะการดำเนินการวิจัย



ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการดำเนินการวิจัย

ตาราง 7 แผนการดำเนินงานวิจัย

ระยะการดำเนินงานวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลที่ได้
ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการ บริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัด นครพนม	1) ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) นำข้อมูลที่ได้จาก การศึกษา มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามกรอบ แนวคิดการวิจัย 3) ยกร่างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดการวิจัย 4) ปรับปรุงพัฒนาตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา 5) หาคคุณภาพเครื่องมือ โดยนำไปทดลองกับกลุ่มที่ มีลักษณะคล้ายกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 50 คน 6) นำแบบสอบถามที่ สมบูรณ์เก็บข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 311 คน 7) วิเคราะห์ข้อมูล	เอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง  อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ กลุ่มที่มีลักษณะ คล้ายกลุ่มตัวอย่าง  ผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	วิเคราะห์ เชิงเนื้อหา  ค่าความ เที่ยงตรง เชิงเนื้อหา ค่าอำนาจ จำแนกและ ค่าความ เชื่อมั่น	มิถุนายน พ.ศ. 2563 ถึง มกราคม พ.ศ. 2565  มกราคม พ.ศ. 2565 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565  เมษายน พ.ศ. 2565  สิงหาคม พ.ศ. 2565	กรอบแนวคิด การวิจัย แบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิผล การบริหาร ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัด องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัด นครพนม
ตอนที่ 2 แนวทางการ พัฒนาปัจจัยที่ ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการ บริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัด นครพนม	1) ร่างแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้างเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ ความเห็น 2) วิเคราะห์ข้อมูล 3) เขียนรายงานการวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน		มีนาคม พ.ศ. 2566  พฤษภาคม พ.ศ. 2566 กันยายน พ.ศ. 2566	แนวทางการ พัฒนาปัจจัยที่ ส่งผลต่อ ประสิทธิผล การบริหาร ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัด องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัด นครพนม

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที (t – distribution)

F แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบเอฟ (F – distribution)

df แทน ค่าระดับขั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)

SS แทน ผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)

Sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

\* แทน การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**	แทน การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
$r_{xy}$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
X	แทน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
$X_1$	แทน ด้านการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
$X_2$	แทน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
$X_3$	แทน ด้านโครงสร้างองค์กร
$X_4$	แทน ด้านวัฒนธรรมองค์กร
$X_5$	แทน ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
$X_6$	แทน ด้านสภาพแวดล้อม
Y	แทน ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
$Y_1$	แทน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
$Y_2$	แทน ด้านคุณภาพเด็ก
$Y_3$	แทน ด้านอาคารสถานที่
$Y_4$	แทน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน
$Y_5$	แทน ด้านการบริหารจัดการ
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
$R^2$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจ พยากรณ์
$\alpha$	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\beta$	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E. <sub>b</sub>	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัว แปรพยากรณ์
S.E. <sub>est</sub>	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์
Y'	แทน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน คะแนนพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก

### ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย
  - 2.1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
  - 2.2 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
  - 2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
  - 2.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
  - 2.5 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน 311 ฉบับ โดยเป็นผู้บริหาร การศึกษา จำนวน 42 คน และครู จำนวน 269 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 311 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของทั้งหมด จากนั้นได้ตรวจความ สมบูรณ์และความถูกต้องตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามที่กำหนดไว้แล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลและแปลความหมายการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการหา ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา  
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

(n = 311)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	1. ชาย	19	6.10
	2. หญิง	292	93.90
	รวม	311	100.00
2. อายุ	1. อายุระหว่าง 20 – 35 ปี	20	6.40
	2. อายุระหว่าง 36 – 45 ปี	129	41.50
	3. อายุระหว่าง 46 – 60 ปี	162	52.10
	รวม	311	100.00
3. ระดับการศึกษา	1.ปริญญาตรี	198	63.70
	2.ปริญญาโท	113	36.30
	รวม	311	100.00
4. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	1.ผู้บริหารการศึกษา	42	13.50
	2. ครู	269	86.50
	รวม	311	100.00
5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	1. น้อยกว่า 5 ปี	12	3.90
	2. ระหว่าง 5 – 10 ปี	71	22.80
	3. มากกว่า 10 ปี	228	73.30
	รวม	311	100.00

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 311 คน เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 เพศหญิง จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 93.90 มีอายุระหว่าง 20 – 35 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 อายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 อายุระหว่าง 46 – 60 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 63.70ระดับปริญญาโท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

การศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ครู จำนวน 269 คน คิดเป็น ร้อยละ 86.50 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 228 คน คิดเป็น ร้อยละ 73.30 ตามลำดับ

## 2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 9

ตาราง 9 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 311)

ด้าน ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{x}$	S.D.		
1	การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์	3.87	0.59	ระดับมาก	5
2	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.88	0.66	ระดับมาก	4
3	โครงสร้างองค์กร	3.90	0.65	ระดับมาก	3
4	วัฒนธรรมองค์กร	4.20	0.63	ระดับมาก	1
5	การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	3.97	0.65	ระดับมาก	2
6	สภาพแวดล้อม	3.85	0.67	ระดับมาก	6
โดยรวม		3.95	0.52	ระดับมาก	-

จากตาราง 9 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของ



ผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.95) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วัฒนธรรมองค์กร ( $\bar{X}$  = 4.20) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $\bar{X}$  = 3.97) โครงสร้างองค์กร ( $\bar{X}$  = 3.90) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $\bar{X}$  = 3.88) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ( $\bar{X}$  = 3.87) และสภาพแวดล้อม ( $\bar{X}$  = 3.85) ตามลำดับ

2.1.2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม	3.78	0.70	ระดับมาก	5
2	ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.93	0.70	ระดับมาก	1
3	ผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	3.87	0.69	ระดับมาก	3
4	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ	3.91	0.68	ระดับมาก	2
5	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.86	0.70	ระดับมาก	4
โดยรวม		3.87	0.59	ระดับมาก	-

จากตาราง 10 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.87$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 3.93$ ) รองลงมาคือผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ ( $\bar{X} = 3.91$ ) และผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ( $\bar{X} = 3.87$ ) ตามลำดับ

2.1.3 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กร	3.83	0.75	ระดับมาก	5
2	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	3.84	0.73	ระดับมาก	4
3	ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ	3.92	0.74	ระดับมาก	1
4	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างทีมงาน	3.89	0.73	ระดับมาก	3
5	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร	3.91	0.74	ระดับมาก	2
โดยรวม		3.88	0.66	ระดับมาก	-

จากตาราง 11 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ ( $\bar{X} = 3.92$ ) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร ( $\bar{X} = 3.91$ ) และผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างทีมงาน ( $\bar{X} = 3.89$ ) ตามลำดับ

2.1.4 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 12

ตาราง 12 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	โครงสร้างองค์กร	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา	3.88	0.72	ระดับมาก	3
2	โครงสร้างการบริหารงานมีความชัดเจนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน	3.85	0.79	ระดับมาก	5
3	มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน	3.93	0.73	ระดับมาก	2
4	มีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	3.86	0.70	ระดับมาก	4
5	มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน	3.99	0.72	ระดับมาก	1
โดยรวม		3.90	0.65	ระดับมาก	-

จากตาราง 12 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ ) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ( $\bar{X} = 3.99$ ) รองลงมา คือ มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน ( $\bar{X} = 3.93$ ) และมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา ( $\bar{X} = 3.88$ ) ตามลำดับ

2.1.5 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วัฒนธรรมองค์กร โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 13

ตาราง 13 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัฒนธรรมองค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	วัฒนธรรมองค์กร	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา	4.26	0.67	ระดับมาก	1
2	ครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน	4.24	0.68	ระดับมาก	2
3	ครูมีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.17	0.75	ระดับมาก	4
4	ครูมีการสร้างข้อตกลงเพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานร่วมกัน	4.15	0.72	ระดับมาก	5
5	ครูให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ	4.21	0.70	ระดับมาก	3
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด		4.20	0.63	ระดับมาก	-

จากตาราง 13 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัฒนธรรมองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ

อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา ( $\bar{X}$  = 4.26) รองลงมา คือ ครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน ( $\bar{X}$  = 4.24) และครูให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ ( $\bar{X}$  = 4.21) ตามลำดับ

2.1.6 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 14

ตาราง 14 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.95	0.71	ระดับมาก	3
2	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.97	0.75	ระดับมาก	2
3	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.94	0.81	ระดับมาก	4
4	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการระดมทรัพยากร เพื่อจัดการศึกษา	3.75	0.86	ระดับมาก	5
5	มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.27	0.63	ระดับมาก	1
โดยรวม		3.97	0.65	ระดับมาก	-

จากตาราง 14 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

( $\bar{X} = 3.97$ ) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 4.27$ ) รองลงมา คือ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 3.97$ ) และครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 3.95$ ) ตามลำดับ

2.1.7 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม สภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 15

ตาราง 15 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพแวดล้อม โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	สภาพแวดล้อม	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	อาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	3.83	0.85	ระดับมาก	3
2	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน	3.98	0.76	ระดับมาก	1
3	มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน	3.97	0.87	ระดับมาก	2
4	มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน	3.72	0.72	ระดับมาก	5
5	มีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน	3.74	0.80	ระดับมาก	4
โดยรวม		3.85	0.67	ระดับมาก	-

จากตาราง 15 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.85$ ) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัด

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน ( $\bar{X} = 3.98$ ) รองลงมา คือ มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน ( $\bar{X} = 3.97$ ) และอาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ( $\bar{X} = 3.51$ ) ตามลำดับ

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2.1 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร การศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้าน ผลปรากฏ ดังตาราง 16

ตาราง 16 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 311)

ด้านที่	ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	4.18	0.59	ระดับมาก	1
2	คุณภาพเด็ก	4.07	0.60	ระดับมาก	2
3	อาคารสถานที่	3.88	0.66	ระดับมาก	5
4	การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน	4.03	0.63	ระดับมาก	3
5	การบริหารจัดการ	3.97	0.59	ระดับมาก	4
โดยรวม		4.03	0.49	ระดับมาก	-

จากตาราง 16 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.03$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ( $\bar{X} = 4.18$ ) รองลงมาคือ คุณภาพเด็ก ( $\bar{X} = 4.07$ ) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน ( $\bar{X} = 4.03$ ) การบริหารจัดการ ( $\bar{X} = 3.97$ ) และอาคารสถานที่ ( $\bar{X} = 3.88$ ) ตามลำดับ

2.2.2 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร  
โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)  
ผลปรากฏ ดังตาราง 17

ตาราง 17 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร  
โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.14	0.68	ระดับมาก	4
2	ครูมีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก	4.25	0.71	ระดับมาก	3
3	ครูมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	0.69	ระดับมาก	6
4	ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.09	0.69	ระดับมาก	5
5	ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก	4.27	0.66	ระดับมาก	1
6	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก	4.26	0.70	ระดับมาก	2
โดยรวม		4.18	0.59	ระดับมาก	-

จากตาราง 17 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร  
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 4.18) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ  
โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์  
สำหรับจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก ( $\bar{X}$  = 4.27) รองลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมในการ



พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก ( $\bar{X} = 4.26$ ) และครูมีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ( $\bar{X} = 4.25$ ) ตามลำดับ

2.2.3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม คุณภาพเด็ก โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 18

ตาราง 18 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม คุณภาพเด็ก โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	คุณภาพเด็ก	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัย และสูงดี สมส่วน	4.07	0.72	ระดับมาก	4
2	เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเอง ตามวัย	4.04	0.69	ระดับมาก	5
3	เด็กแสดงออก ร่าเริง แจ่มใส รู้สึกมั่นคง ปลอดภัยแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และ ผู้อื่นได้สมวัย	4.11	0.69	ระดับมาก	2
4	เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และ แสดงออกถึงยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคล	4.14	0.67	ระดับมาก	1
5	เด็กมีวินัย มีรับผิดชอบตนเองและ ส่วนรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สมวัย	3.98	0.72	ระดับมาก	6
6	เด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย	4.09	0.65	ระดับมาก	3
โดยรวม		4.07	0.60	ระดับมาก	-

จากตาราง 18 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม คุณภาพเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมาก

ไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และแสดงออก ถึงยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ( $\bar{X} = 4.14$ ) รองลงมา คือ เด็กแสดงออก ว่าเร่ใจแจ่มใสรู้สึก มั่นคงปลอดภัยแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นได้สมวัย ( $\bar{X} = 4.11$ ) และเด็กมี จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย ( $\bar{X} = 4.09$ ) ตามลำดับ

2.2.4 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อาคารสถานที่ โดยภาพรวมและรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	อาคารสถานที่	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรง มี ขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน	3.97	0.82	ระดับมาก	2
2	มีการจัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปร่ง พื้น/ล้างมือให้เพียงพอสะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก	3.99	0.81	ระดับมาก	1
3	มีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มี ประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดการ ขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี	3.95	0.77	ระดับมาก	3
4	มีพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น เป็นที่ปลอดภัยใน การเล่นของเด็ก มีการสำรวจความเสี่ยง ของพื้นที่เล่นสนามเด็กเล่นอย่างต่อเนื่อง	3.73	0.87	ระดับมาก	6
5	มีระบบป้องกันภัยจากบุคคล ตรวจสอบ การเข้า-ออก การรับและส่งเด็ก	3.84	0.75	ระดับมาก	4
6	มีการฝึกซ้อมแผนอพยพให้กับบุคลากรและ เด็กทุกคนเสมือนเกิดเหตุจริง อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง	3.80	0.75	ระดับมาก	5
โดยรวม		3.88	0.66	ระดับมาก	-

จากตาราง 19 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม อาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปรงฟัน/ล้างมือให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก ( $\bar{X} = 3.99$ ) รองลงมา คือ โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรง มีขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน ( $\bar{X} = 3.97$ ) และมีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบอาหาร น้ำดื่ม นำใช้ การจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี ( $\bar{X} = 3.95$ ) ตามลำดับ

#### 2.2.5 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมและรายชื่อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 20

ตาราง 20 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน โดยภาพรวมและรายชื่อ

(n = 311)

ข้อที่	การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง องค์กรชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ	4.10	0.69	ระดับมาก	1
2	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนรวมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.04	0.71	ระดับมาก	3
3	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนรวมในการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.00	0.75	ระดับมาก	5
4	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนรวมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.02	0.73	ระดับมาก	4

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในติดตามประเมิน ผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.06	0.69	ระดับมาก	2
6	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.97	0.68	ระดับมาก	6
โดยรวม		4.03	0.63	ระดับมาก	-

จากตาราง 20 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.03$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ ( $\bar{X} = 4.10$ ) รองลงมา คือ ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในติดตามประเมิน ผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 4.06$ ) และผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 4.04$ ) ตามลำดับ

2.2.6 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏ ดังตาราง 21

ตาราง 21 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม การบริหารจัดการ โดยภาพรวม และรายข้อ

(n = 311)

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการ	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหน่วยงานที่กำกับดูแล	3.96	0.71	ระดับมาก	4
2	มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.87	0.71	ระดับมาก	6
3	มีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	0.65	ระดับมาก	3
4	มีการจัดทำข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนประจำทุกปีการศึกษา	4.08	0.64	ระดับมาก	1
5	มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.05	0.74	ระดับมาก	2
6	มีจำนวนครูเพียงพอเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน	3.91	0.80	ระดับมาก	5
โดยรวม		3.97	0.59	ระดับมาก	-

จากตาราง 21 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.97$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการจัดทำข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนประจำทุกปีการศึกษา ( $\bar{X} = 4.08$ ) รองลงมา คือ มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( $\bar{X} = 4.05$ ) และมีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ ( $\bar{X} = 3.97$ ) ตามลำดับ

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ผลปรากฏ ดังตาราง 22

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	X	X <sub>1</sub>	X <sub>2</sub>	X <sub>3</sub>	X <sub>4</sub>	X <sub>5</sub>	X <sub>6</sub>	Y	X <sub>1</sub>	X <sub>2</sub>	X <sub>3</sub>	X <sub>4</sub>	Y <sub>5</sub>
X	1												
X <sub>1</sub>	.846**	1											
X <sub>2</sub>	.779**	.664**	1										
X <sub>3</sub>	.817**	.678**	.719**	1									
X <sub>4</sub>	.807**	.588**	.457**	.597**	1								
X <sub>5</sub>	.852**	.679**	.563**	.522**	.661**	1							
X <sub>6</sub>	.738**	.514**	.361**	.408**	.609**	.659**	1						
Y	.819**	.660**	.596**	.595**	.628**	.762**	.712**	1					
Y <sub>1</sub>	.748**	.682**	.509**	.533**	.613**	.696**	.572**	.821**	1				
Y <sub>2</sub>	.644**	.531**	.516**	.488**	.562**	.598**	.425**	.751**	.610**	1			
Y <sub>3</sub>	.602**	.443**	.443**	.407**	.402**	.481**	.721**	.747**	.462**	.378**	1		
Y <sub>4</sub>	.684**	.511**	.481**	.469**	.521**	.714**	.568**	.859**	.656**	.570**	.539**	1	
Y <sub>5</sub>	.587**	.430**	.429**	.465**	.416**	.556**	.535**	.809**	.573**	.456**	.552**	.656**	1

\*\* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวม ( $r_{xy} = .819$ ) สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมมีความสัมพันธ์  
กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไป  
หาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมรวมจากทุกภาคส่วน ( $r = .762$ ) ด้านสภาพ  
แวดล้อม ( $r = .712$ ) ด้านการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ( $r = .660$ ) ด้านภาวะผู้นำของ  
ผู้บริหาร ( $r = .596$ ) ด้านโครงสร้างองค์กร ( $r = .595$ ) และด้านวัฒนธรรมองค์กร  
( $r = .628$ ) ตามลำดับ

2.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ  
บริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนา  
เด็กเล็ก มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปก  
ครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละ  
ขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลปรากฏ ดังตาราง 23

ตาราง 23 วิเคราะห์ความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็น  
ขั้นตอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
Regression	4	52.634	13.159	185.909**	.000
Residual	306	21.659	.071		

\*\* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่า  
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่นำมาวิเคราะห์ มี 4  
ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปก  
ครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า  
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิง  
เส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการพยากรณ์ต่อไปได้

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนา  
เด็กเล็กที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
ในจังหวัดนครพนม

ตัวแปร พยากรณ์	R	R <sup>2</sup>	AdjR <sup>2</sup>	B	S.E. <sub>b</sub>	$\beta$	t	Sig
ด้านการบริหารแบบมี ส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วน (X <sub>5</sub> )	.762	.580	.579	.264	.035	.353	7.528**	.000
ด้านสภาพแวดล้อม (X <sub>6</sub> )	.812	.659	.656	.267	.030	.366	8.864**	.000
ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร (X <sub>2</sub> )	.837	.701	.698	.130	.034	.175	3.771**	.000
ด้านโครงสร้างองค์กร (X <sub>3</sub> )	.842	.708	.705	.094	.035	.126	2.723**	.007
$\alpha$	-	-	-	1.078	-	-	9.664**	.000

$\alpha = 1.078$  R = .842 R<sup>2</sup> = .708 Adj R<sup>2</sup> = .705 S.E.<sub>est</sub> = .266

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงว่าตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มี 6 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ตัวแปร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม (X<sub>6</sub>) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .366 รองลงมาคือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (X<sub>5</sub>) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .353 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X<sub>2</sub>) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .175 และด้านโครงสร้างองค์กร (X<sub>3</sub>) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .126 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 70.80 (R<sup>2</sup> = .708) มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ  $\pm 0.266$  ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้



สมการถ้อยพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 1.078 + .264X_5 + .267X_6 + .130 X_2 + .094X_3$$

สมการถ้อยพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$Z' = .353Z_5 + .366Z_6 + .175Z_2 + .126Z_3$$

2.5 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์แนวทางปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม เป็นการนำองค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากำหนดแนวทางพัฒนา ดังนี้

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ตัวแปรพยากรณ์	อำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สรุปผล
การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ( $X_1$ )	×	ไม่ควรพัฒนา
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $X_2$ )	✓	ควรพัฒนา
โครงสร้างองค์กร ( $X_3$ )	✓	ควรพัฒนา
วัฒนธรรมองค์กร ( $X_4$ )	×	ไม่ควรพัฒนา
การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $X_5$ )	✓	ควรพัฒนา
สภาพแวดล้อม ( $X_6$ )	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ ✓ หมายถึง มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

จากตาราง 25 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสภาพแวดล้อม สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ได้ ดังนั้นจึงควรหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

## **ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

การหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ทั้ง 4 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสภาพแวดล้อม มากำหนดแนวทางที่เหมาะสม โดยเสนอแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาเชิงเนื้อหา จากนั้นนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ข) ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 1 คน

ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อมูลกลับคืนมาทั้ง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการหาความถี่และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 26 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน	5	0
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีม	5	0
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง	5	0
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ	5	0
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีคิตรีเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง	5	0

จากตาราง 26 แสดงว่า แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจนและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และนำแผนสู่การปฏิบัติและทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ และนำแผนงานสู่การปฏิบัติ อีกทั้งควรมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

ตาราง 27 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
จังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และง่ายต่อการบริหารจัดการองค์กร	5	0
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกระจายงานและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากรเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	5	0
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานสูงสุด	5	0
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดแนวทางกฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร	5	0
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	5	0

จากตาราง 27 แสดงว่า แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและง่ายต่อการบริหารจัดการองค์กรโดยจัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมของบุคคลให้เหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทาง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กรและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจนและมีการกระจายงาน และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากรเพื่อความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดระบบขององค์กรให้เป็นระบบและมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและง่ายต่อการบริหารจัดการองค์กรและมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

ตาราง 28 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
จังหวัดนครพนม การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการ ดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลาย	5	0
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานใน ด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดการ ขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่อเนื่อง	5	0
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผล การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง	5	0
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการระดม ทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีงบประมาณในการบริหาร จัดการศึกษาที่เพียงพอ	5	0
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดตั้ง คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดให้มี การประชุมเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างน้อยปี การศึกษาละ 2 ครั้ง	5	0

จากตาราง 28 แสดงว่า แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลาย และร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีทรัพยากรในการบริหารจัดการศึกษาที่เพียงพอและวางแผนใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง และควรนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้ทรงคุณวุฒิที่หลากหลายสาขาอาชีพ เพื่อความหลากหลายในการระดมความคิดเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่อเนื่อง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)



ตาราง 29 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม สภาพแวดล้อม

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความถี่	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	5	0
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความพร้อมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน	5	0
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน	5	0
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	5	0
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	5	0

จากตาราง 29 แสดงว่า แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม สภาพแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน เช่นมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด...”

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็ก เพื่อให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กนักเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

“...ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีสภาพแข็งแรง ปลอดภัยสำหรับเด็กนักเรียนอยู่เสมอ จัดให้มีห้องน้ำ ห้องอาหารที่เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2566)

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

- 1.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน
  - 1.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีม
  - 1.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง
  - 1.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
  - 1.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง
2. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร
    - 2.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และถ่ายทอดการบริหารจัดการองค์กร
    - 2.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกระจายงาน และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากรเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่
    - 2.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานสูงสุด
    - 2.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร
    - 2.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลาย

3.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่อเนื่อง

3.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

3.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาที่เพียงพอ

3.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

4. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม สภาพแวดล้อม

4.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

4.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน

4.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีห้องน้ำที่สะอาด ถูก  
สุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน

4.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใ้  
งานสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และ  
ผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิด  
ประสิทธิภาพสูงสุด

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 5) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

สมมติฐานของการวิจัยตั้งไว้ ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และสร้างเครื่องมือการวิจัยการตรวจ สอบสมมติฐานการวิจัย ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 661 คน เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 103 คน และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 558 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา

และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 311 คน เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 42 คน และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 269 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r) และสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยนำปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่ได้มาร่างแนวทางพัฒนาแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

## สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.94$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วัฒนธรรมองค์กร ( $\bar{X} = 4.20$ ) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $\bar{X} = 3.97$ ) โครงสร้างองค์กร ( $\bar{X} = 3.90$ ) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $\bar{X} = 3.88$ ) การบริหารองค์กรเชิง กลยุทธ์ ( $\bar{X} = 3.87$ ) และสภาพแวดล้อม ( $\bar{X} = 3.85$ ) ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.03$ ) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า อยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ( $\bar{X} = 4.18$ ) รองลงมาคือ คุณภาพเด็ก ( $\bar{X} = 4.07$ ) การส่งเสริม

และสนับสนุนจากชุมชน ( $\bar{X} = 4.03$ ) ด้านการบริหารจัดการ ( $\bar{X} = 3.97$ ) และด้านอาคารสถานที่ ( $\bar{X} = 3.88$ ) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวม ( $r_{xy} = .819$ ) สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 6 ปัจจัยเรียงตาม ลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $r = .762$ ) สภาพแวดล้อม ( $r = .712$ ) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ( $r = .660$ ) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $r = .596$ ) โครงสร้างองค์กร ( $r = .595$ ) และวัฒนธรรมองค์กร ( $r = .628$ ) ตามลำดับ

4. ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ที่นำมาวิเคราะห์ มี 4 ตัวแปรสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการพยากรณ์ต่อไปได้

ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มี 6 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ตัวแปร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ สภาพแวดล้อม ( $X_6$ ) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .366 รองลงมาคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ( $X_5$ ) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .353 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ( $X_2$ ) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .175 และโครงสร้างองค์กร ( $X_3$ ) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .126 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 70.80 ( $R^2 = .708$ ) มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ  $\pm .266$  ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้



สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 1.078 + .264X_5 + .267X_6 + .130X_2 + .094X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$Z' = .353Z_5 + .366Z_6 + .175Z_2 + .126Z_3$$

5. แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครพนม มีดังนี้

5.1 แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

5.1.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน

5.1.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีม

5.1.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

5.1.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

5.1.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีมติริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

5.2 แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โครงสร้างองค์กร

5.2.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และถ่ายทอดการบริหารจัดการองค์กร

5.2.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกระจายงาน และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากรเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่

5.2.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานสูงสุด

5.2.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดแนวทาง กฎข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร

5.2.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรตามคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

5.3 แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

5.3.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่หลากหลาย

5.3.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิด การขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่อเนื่อง

5.3.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

5.3.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อจัด การศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีงบประมาณในการบริหารจัดการ การศึกษาที่เพียงพอ

5.3.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

5.4. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ด้านสภาพแวดล้อม

5.4.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

5.4.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน

5.4.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน

5.4.4 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.4.5 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

## อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและ

กระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ มีการบริหารจัดการวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานที่ดี มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ครูผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน มีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างความเข้าใจแก่บุคคลกรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร บันพุ่มโพธิ์ (2561, หน้า 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ศรีสุข (2561, หน้า 1231) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านคุณภาพเด็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) วัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา ครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน อีกทั้งยังให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวิมล เข้มพันธ์ (2560, หน้า 176) ได้ทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า วัฒนธรรมแบบมุ่งผลสำเร็จ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติงานเชิงรุกและมุ่งมั่นเอาจริงเอาจัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพนธ์ ตาขัน (2562, หน้า 188) ได้วิจัยเรื่อง

ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ล่ำสัน (2565, หน้า 186) ได้ทำการวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์การโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ความมุ่งหมายขององค์การ และความมีคุณภาพตามลำดับ

2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ร่วมกันทำงาน ร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฝ่ายบริหารสามารถทำหน้าที่บริหารงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้ผลงานดีขึ้น มีคุณภาพสูงขึ้น แสดงถึงการบริหารที่มีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า

1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รามบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชรากร ชวดกลางลา (2565, หน้า 208) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกัน 3) ด้านการไว้วางใจกัน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและ 6) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

3) โครงสร้างองค์กร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน และมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา โครงสร้างองค์กรจำเป็นที่จะต้องทำการออกแบบโดย ผู้บริหารร่วมกับบุคลากรในองค์กร ซึ่งผู้บริหารยังจะสามารถใช้การออกแบบโครงสร้างองค์กรมาเป็นสื่อกลางในการสื่อสารสร้างคำอธิบายให้กับคนในองค์กรให้ได้เข้าใจในระดับเดียวกันได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองชัย ปริบาล (2560, หน้า 150) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา ด้านโครงสร้างการบริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย พบว่า ตัวแปรทั้งหมด คือ 1) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 2) กลุ่มบริหารงานงบประมาณ 3) กลุ่มบริหารงานบุคคล และ 4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ เอื้องเพชร (2565, หน้า 425) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งผลต่อความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 เนื่องจากด้านการจัดโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 เนื่องจากผู้บริหารมีความสามารถและเข้าใจในโครงสร้างหน้าที่การปฏิบัติงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงทำให้สามารถกำหนดนโยบายเป้าหมายการดำเนินงานและมอบหมายงานความรับผิดชอบให้ฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ สามารถนำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร  
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ

4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหาร มีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงาน จนประสบผลสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร อีกทั้งผู้บริหารยังมีความสามารถในการสร้างทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองชัย ภิรบาล (2560, หน้า 150) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน เป็นฐานในสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำทางการบริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามตัวแปรที่ใช้ในการทำวิจัย พบว่า ตัวแปรทั้งหมด คือ 1) ด้านความรู้ทักษะ 2) ด้านการควบคุม 3) ด้านการตัดสินใจ 4) ด้านแรงจูงใจ และ 5) ด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ เอื้องเพชร (2565, หน้า 425) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งผลต่อความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 เนื่องจากด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาหรือการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพนั้น ภาวะผู้นำเป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการ ประพฤติปฏิบัติตนในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การมีภาวะผู้นำทาง วิชาการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพด้านงานวิชาการ

5) การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร มีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้บริหารยังมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล อุโนเสียม (2561, หน้า 90) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) เป็นนวัตกรรมการบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน เป็นรูปแบบการบริหารที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์กร ซึ่งเป็นภาระงานที่ทำทนายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารเพราะจะต้องมีการวางแผนกำหนดกลยุทธ์เพื่อนำกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติให้องค์กรก้าวหน้าไปในทิศทางที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จการบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นหัวใจของการบริหารผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ชาญฉลาด กำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างจากผู้อื่นแต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรได้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นถ้าปราศจากแผนกลยุทธ์องค์กรจะไม่มีแนวทางที่ชัดเจนและไม่มีแผนที่จะปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ผกามาต และปรางทิพย์ เสยกระโทก (2566, หน้า 38) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ท่ามกลางการพลิกผันเนื่องจากการที่องค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่ดีต้องรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งส่งผลให้ต้องปรับวิธีการบริหารให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการกำหนดทิศทางขององค์กรการนำกลยุทธ์ที่วางไว้ไปปฏิบัติพร้อมทั้งประเมินและควบคุมกลยุทธ์ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้

6) สภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการจัดสภาพแวดล้อม ที่เหมาะต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน และอาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง



ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร บัณฑิตโพธิ์ (2561, หน้า 90-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อาจเนื่องจากสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น ทำให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนสถานศึกษา จัดโต๊ะที่นั่งหรือมีสวนหย่อมที่ร่มรื่นสำหรับให้นักเรียนพักผ่อนเวลาว่างและอาคารเรียนอยู่ในสภาพการใช้งานได้ดีเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิติเดช ปราศรัยงาม (2564, หน้า 174) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ด้านด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการแสดงแผนผังการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนอาคารเรียนอาคารประกอบตลอดจนบริเวณสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมบริเวณสถานศึกษาที่สะอาดร่มรื่นสวยงาม

2. ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์ในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปร่งฟัน/ล้างมือให้เพียงพอสะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรงมีขอบเขต และทางเข้า-ออก ที่ชัดเจน และมีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุงประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยชุมชนมีส่วนร่วมในติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ พรหมทองบุญ

(2559, หน้า 71) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านบุคลากร ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย ผาอินดี (2561, หน้า 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลปะเหลียว อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวพล วชิสิงห์ (2562, หน้า 169) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของปลัดเทศบาล หรือ ปลัด อบต. ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก และครูมีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ อรุณเวช (2557, หน้า 85) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี พบว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2-5 ปี เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และได้รับการศึกษาเพื่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย ผาอินดี (2561, หน้า 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบะหว้า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้เพราะมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนและของเล่นให้มีจำนวนเพียงพอหลากหลายและเหมาะสมกับเด็ก มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมตามหลักสูตร จัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทิพสุข (2563, หน้า 158-159) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น มีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เป็นไปในแนวทางเดียวกันตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยภายในท้องถิ่นมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย

2) ด้านคุณภาพเด็ก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับคุณภาพของเด็กนักเรียน และต้องการให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และแสดงออกถึงการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กแสดงออกร่าเริงแจ่มใส รู้สึกมั่นคงปลอดภัย แสดงความรู้สึที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นได้สมวัย และเด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ศรีสุข (2561, หน้า 1231) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านคุณภาพเด็กที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอาจเนื่องมาจากคุณภาพของเด็กเป็นเรื่องที่ผู้บริหารศูนย์ฯ จะต้อง

ดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการดำเนินงานและสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง ท่ามกลางความหลากหลายตามพื้นฐานทางสังคม และฐานะทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการเลี้ยงดูการเอาใจใส่และความคาดหวังที่มีต่อบุตรหลานของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร ปันพุ่มโพธิ์ (2561, หน้า 88) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ เอื้องเพชร (2565, หน้า 425) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย พบว่า ด้านคุณภาพของเด็ก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการบริหารที่มีความชัดเจนเพราะต้องบริหารให้ เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนว่า เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการ ดูแล พัฒนาและจัดการศึกษา และการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดที่ดูแลเด็กในเวลากลางวัน ช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปีบริบูรณ์ หรือก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3) การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในติดตามประเมิน ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย ผาอินดี (2561, หน้า 62) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลปะหว้า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีจัดประชุมร่วมกันระหว่างประธานศูนย์ คณะกรรมการบริหารศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครอง และชุมชน ประชาสัมพันธ์การทำงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบกำหนดให้ผู้ดูแลเด็กออกไปเยี่ยมบ้านเด็ก พบปะ พูดคุยกับผู้ปกครอง เชิญชุมชนหรือผู้ปกครองมา เป็นผู้ช่วยครูในการสอนเด็ก จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ดูแลเด็กกับชุมชนและผู้ปกครอง

ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันแม่ วันเด็กและมีการส่งเสริมและการสนับสนุนด้าน สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ทางการศึกษาจากชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทิพสุข (2563, หน้า 158-159) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน อยู่ในระดับมาก

4) การบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีการจัดทำ ข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนประจำปีการศึกษาทำให้สามารถวางแผนและบริหารจัดการ งบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรพรรณ อรุณเวช (2557, หน้า 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการ บริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด จันทบุรี พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการให้บริการส่งเสริมสนับสนุนเด็กเล็ก ได้แก่ อาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เครื่องนอน วัสดุสื่ออุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ และการตรวจ สุขภาพเด็กเล็กประจำปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการปฏิบัติตามมาตรฐานการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้แทนองค์กรต่าง ๆ หลากหลาย ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย ผาอินดี (2561, หน้า 51) ได้ทำการวิจัย เรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลชะอำ อำเภออากาศ อำนวนวย จังหวัดสกลนคร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีการเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้ดูแลเด็กโดยการอบรมหรือศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นมีการให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กมีการสนับสนุน งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทาง การจัดการเรียนรู้อะหว่างคณะ กรรมการบริหารมีการจัดอบรมให้ความรู้ แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ ผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร

ศูนย์ที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมีการให้ คำปรึกษา แนะนำและดูแลการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทิพสุข (2563, หน้า 158-159) ได้ทำ การวิจัยเรื่องสมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

5) ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีการจัด บริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่โปร่งพุ่ม/ล้างมือให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับ การใช้งานของเด็ก โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรงมีขอบเขต และทาง เข้า-ออก ที่ชัดเจน และมีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ พรพรรณ อรุณเวช (2557, หน้า 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ การบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด จันทบุรี พบว่า ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรกคือ ห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเท ได้สะดวก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่มีขนาดเหมาะสมและไม่อยู่ในพื้นที่ซึ่งอาจเสี่ยง ต่ออันตราย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียนเหมาะสม กับพื้นที่ในห้องเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสมัย ผาอินดี (2561, หน้า 51) ได้ทำ การวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบะหว้า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะห้องสุขามีความสะอาดและปลอดภัย มีการจัดน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอมีการจัดที่พักสำหรับผู้ปกครองที่มารับส่งเด็ก สภาพ แวดล้อมในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความร่มรื่น ไม่มีสิ่งรบกวนหรือเป็นอันตรายต่อเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ทิพสุข (2563, หน้า 158-159) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .819 สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์กันทางบวก” ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน และอาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3) ปัจจัยด้านการบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ โดยผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งผู้บริหารยังมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคคลกรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

4) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร อีกทั้งผู้บริหารยังมีความสามารถในการสร้างทีมงาน

5) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึง ถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน และมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา

6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวัฒนธรรมองค์กรที่ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา มีความรู้สึกเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน อีกทั้งยังให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร บันพุ่มโพธิ์ (2561, หน้า 92) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.401–0.833 โดยมีความสัมพันธ์กันเองอยู่ในระดับ ปานกลางถึงระดับสูงมากส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปรโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602–0.814 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมสถานศึกษา เท่ากับ 0.814 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนายุทธ ช่อมะลิ (2563, หน้า 167) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารและความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.647 ส่วนปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนทั้ง 9 ปัจจัย และความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณธรรมทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มี 6 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ตัวแปร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้าน



โครงสร้างองค์กร ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ร้อยละ 70.80 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม” ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหารจะต้องดำเนินการ 3 อย่าง คือ

1) ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำของผู้บริหารมีการวางแผนการกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน มีการพัฒนาความสามารถทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานสูงสุด

2) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความพร้อมต่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน

3) ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและร่วมประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา ภูเงิน (2561, หน้า 165) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านปัจจัยบรรยากาศองค์กร ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 77.20 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤกร บันพุ่มโพธิ์ (2561, หน้า 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วยตัวแปรด้านวัฒนธรรมสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูและด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนายุทธ ช่อมะลิ (2563, หน้า 167-168) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 พบว่า มี 5 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ในภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ นโยบายและการปฏิบัติ กระบวนการบริหาร บุคลากร บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ และปัจจัยที่ 9 สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น ความแปรปรวนของความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลาเขต 2 โดยรวมได้ร้อยละ 46.60 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .302

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะวัฒนธรรมองค์กรซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ผู้บริหารและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงควรให้ความสำคัญกับเรื่องของวัฒนธรรมองค์กร ควรมีการประเมินสภาพของวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นอยู่ ประเมินความเหมาะสมของวัฒนธรรมองค์กรและคุณค่าที่มีต่อองค์กรเพื่อจะได้สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนมต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับที่สูง ดังนั้น

ควรมีการดำเนินการร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการระดมความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ทั้งด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ มาเพื่อช่วยในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ร่วมวางแผนกำหนดนโยบาย ร่วมประเมินติดตามผลการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น จัดบรรยากาศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กเพื่อยกระดับของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้อยู่ในระดับสูงต่อไป

## 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของจังหวัดอื่นและนำข้อมูลมาเปรียบเทียบในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายในนำไปใช้บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ทั้ง 6 ด้านในเชิงคุณภาพ ในระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในระดับจังหวัด ในระดับภาค และในระดับประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน การบริหารพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สภาพแวดล้อม โครงสร้างองค์กร และนำไปพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ โดยนำกระบวนการวิจัยและพัฒนามาใช้

บรรณานุกรม



## บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ ขอสว่าง. (2561). *ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประมศึกษานครราชสีมา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กัญญาพัชร พงษ์ดี. (2559). *กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของไตรภาคีในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบน*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ด. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- กัญติกา ทองขาว. (2554). *ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคึมใหญ่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กมลวรรณ เอื้องเพชร. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย*. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(10), 411-429.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- \_\_\_\_\_. (2560). *ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ.2557 – 2558 กรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลการประเมินภายนอกของ สมศ. ในระดับที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน*. [จุลสาร]. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- \_\_\_\_\_. (2560). *คู่มือการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรณิการ์ เกิดศรีพันธุ์. (2555). *การถอดบทเรียนความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์* สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 16, 93-101.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- \_\_\_\_\_. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกษมาพร ทองเอื้อ. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกษม พงษ์เดช. (2554). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- กฤษฎา ไชยสี. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในการบริหารจัดการโครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ขวัญใจ สุตรีก. (2553). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ขวัญชนก กุศลชะโมรินทร์. (2557). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอสหสัมพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(1), 81-88
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ*. ในการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (หน้า 1-250). กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบเรียนรู้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จินตนา กุลากุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เจริญศรี พันปี. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรวิมล เข้มพันธ์. (2560). วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(3), 1758–1768.
- ชนมณี ศิลานุกิจ. (2559). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 6(3), 35–54.
- ชวพล วจีสิงห์. (2562). สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐพน รุจยารกุล. (2556). คุณลักษณะขององค์กรที่มีประสิทธิผลกับการปฏิบัติงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐรญา พวงธรรม. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตติยา ผาสุข. (2559). การรับรู้วัฒนธรรมองค์กร การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความตั้งใจคงอยู่ในงาน ของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแห่งหนึ่ง โดยมีความพึงพอใจในงานเป็นตัวแปรสื่อ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.



- ทิพวรรณ สำเนาแก้ว. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์. (2561). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทีร์ศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. (2557). *การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา : รายงานการวิจัย ปร.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*.
- ธนกฤต เปรมสวัสดิ์. (2558). *รูปแบบวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธนาพนธ์ ตาขัน. (2562). *ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน บุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธนายุทธ ช่อมะลิ. (2563). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน โรงเรียนคุณธรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นาถอนงค์ บำรุงसानต์. (2561). *ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ รายีไศล จังหวัดศรีสะเกษ*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(1), 13-19
- นุชจรินทร์ ปิ่นทอง. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- นฏกร ปันพุ่มโพธิ์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 13(1), 81-96.

- นฏกร ปันพุ่มโพธิ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยาพร ท่วมโธสง. (2556). *ความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชบุรีรัมย์.
- นิตยา วีระพันธ์. (2559). *รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นันทน์ภัส วิกุล. (2560). ประสิทธิภาพของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครราชสีมา. *JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE*, 11(1), 129–144.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินฉา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. *วารสารมหาจุฬาริชาการ*, 4(1), 176–187.
- นิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิภาพการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัย นครพนม*, 7(2), 19–26.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปิยะธิดา ปันนวงศ์. (2557). *การศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนคร เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปาริชาติ โนนตสุภา. (2555). *การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ศ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ปริมล เชิดชู. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล ในเขตจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์.

- ประภัสสร ทิพหนองแขง. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประสม มารศรี. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปวีณา คำชมภู. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ผกามาศ วิไลรัมย์. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และปราณีทิพย์ เสยกระโทก. (2566). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 3(2) 25-44.*
- พิชญาวร ศรีหิ่ง. (2559). *การพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12(2), 43-53.*
- พยุง สายคำภา. (2562). *สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรพรรณ อรุณเวช. (2557). *การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พรพิมล อุณเสียม. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- พิศาระวี วีระพงศ์พร. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานประกอบการ*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิศมัย ผาอินดี. (2561). *ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลบะหว้า อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- “พระราชบัญญัติการพัฒนาศูนย์ปฐมวัย,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก. หน้า 6. 30 เมษายน 2562.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-23. 19 สิงหาคม 2542
- ภาณุศักร หงษ์ทอง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มลิวรรณ ประจันนวล. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- มัลลิกา สีดาเดช. (2563). *ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย*. ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย*. เข้าถึงได้จาก [www.curriculumandlearning.com](http://www.curriculumandlearning.com) 26 กันยายน 2563
- รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่. (2553). *ศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- เรืองชัย ปริบาล. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ศ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รัชดาภรณ์ วงษ์ชา. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ศ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยสกลนคร.
- รัชณี ธาดา. (2555). *การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *ปัจจัย*. เข้าถึงได้ จาก <https://dictionary.orst.go.th>  
22 ธันวาคม 2563
- \_\_\_\_\_. (2554). *องค์กร*. เข้าถึงได้ จาก <https://dictionary.orst.go.th>  
26 ธันวาคม 2563
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 23-24. 24 สิงหาคม 2550
- รัตนา เหลืองงาม. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รมณี เหลี่ยมแสง. (2561). *กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2563). *องค์กร*. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/องค์กร>  
26 ธันวาคม 2563
- วัชรกร ชวดกลางลา. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วชิระ คำไตรย์. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม เข้าถึงได้จาก  
<https://dric.nrct.go.th/Search/index#top> 26 กันยายน 2563
- วิเศษ ภูมิวิชัย. (2552). องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ดุษฎีนิพนธ์  
ค.ต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วสุกฤต สุวรรณเทน. (2559). คุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย : ปัจจัยเชิงสาเหตุ.  
*Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์  
สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(3), 151-164.
- วาณี ไฉมระ เรนนี่. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรโดยหลักการวิเคราะห์  
เชิงลำดับ. วิทยานิพนธ์ บ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วราภรณ์ ทิพสุข. (2563). สมรรถนะการบริหารของนักบริหารงานการศึกษาที่ส่งผลต่อ  
ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
สกลนคร.
- วรรณพงศ์ เพี้ยโคตร. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.  
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศักดิ์ดา หาญยุทธ. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาองค์กรในบริบทการจัดการ  
ความรู้เพื่อประสิทธิภาพการบริหารของเทศบาลเมืองสุโขทัย. *วารสารวารสาร  
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 6(3), 313.
- ศรัญญาภรณ์ สุทาธรรม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ  
ความผูกพันของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
เลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศิรินภา นามมณี. (2559). รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัด  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
บุรีรัมย์*, 9(2), 114-126.

- ศิริรัตน์ ศิลมาตร. (2553). ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา
- ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล. (2552). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุกัญญา ล้ำสัน. (2565). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุนิสา ภูเงิน. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมใจ พรหมทองบุญ. (2559). ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมปรารถนา พรหมสูตร (2563). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบึงกาฬ. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2) 124-132.
- สุริยัน ททรัพย์ผล. (2559). ปัจจัยด้านองค์กรและภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดลุ่มแม่น้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ดุษฎีนิพนธ์. ปร.ต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริพร จิตต์เอื้อ. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สรารุณี จุมพลา. (2554). สภาพการทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลองค์กร กรณีศึกษาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างเทศบาลเขตพื้นที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สายสมร ชื้อทัศนประสิทธิ์. (2559). ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สารภี เขียวแต้ม. (2560). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารปาริชาติ*, 30(2) 21-38.
- สาวิตรี มาตขาว. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกสกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2565). ปัญหาการจัดการศึกษาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เข้าถึงได้จาก <https://www.ombudsman.go.th/new.html> 5 กันยายน 2565.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แนวทางการขยายผลการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกรณีศึกษา: การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เข้าถึงได้จาก <https://www.nesdc.go.th>. 5 กันยายน 2565.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครพนม. (2565). *รายชื่อ/เลขที่ตำแหน่งข้าราชการครู/พนักงานครู สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม*. [จุลสาร]. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครพนม.
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (2555). *มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ : คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ.
- สิริชชา วงศ์ประทุม. (2553). *การประเมินประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปร.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรียัน ทรัพย์ผล. (2559). *ปัจจัยด้านองค์การและภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดลุ่มน้ำโขง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. ดุษฎีนิพนธ์ ศ.ศ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.



- อิทธิเดช ปราศรัยงาม. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนุสรณ์ แสนเคน. (2561). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อภิชาติ เหมฟ้า. (2556). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- อารีย์ วุ่นบำรุง. (2562). *ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร*. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 5(1), 23–35.
- อุไรวรรณ ศรีสุข. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(1), 1222–1236
- Hall, R. H. (1991). *Organizations structures processes and outcomes*. New York: Prentice–Hall.
- Harmon, M. M., & Mayer, R. T. (1986). *Organization theory for public administration*. Glenview, IL: Scott Foresman and Company.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration: Theory research and Practice (4th ed.)*. Singapore: McGraw–Hill.
- James L. Gibson, John M. Ivancevich, James H. Donnelly, Jr., & Robert Konopaske. (2012). *organization: Behavior Structure Process, 14th ed.* U.S.A.: McGraw Hill companies, Inc.

- Jimmie S. Warren. (2012). *Trust In Immediate Supervisor, Trust In Top Management, Organizational Trust Precursors: Predictor Of Organizational Effectiveness*. (Doctor of Management in Organizational Leadership). Retrieved from <https://www.proquest.com/docview/1552485290/E0DCEC94EAB046A8PQ/1>
- Mohan Gopala Iyer. (2008). *Current Views of the Characteristics of School Effectiveness in the context of National Secondary Schools From The Perceptions of Principals, Heads of Department and Teachers in Kuala Lumpur, Malaysia*. (the Degree of Doctorate In Education). Retrieved from <https://ethos.bl.uk/Home.do>
- Richard M. Steers. (1997) *Organizational Effectiveness: A Behavioral View*. California: Good Year Publishing Company, Inc.
- Steven Brint & Charles T. Clotfelter. (2016). U.S. Higher Education Effectiveness. *The Russell Sage Foundation Journal of the Social Sciences*, 2,(1), 2–37
- Steers, R. M., Ungson, G. R., & Mowday, R. T. (1985). *Managing effective organizations: An introduction*. Boston: Kent.
- Shuyao Zhang & Kitpinit Usaho. (2018). Factors Affecting School Administration Effectiveness in Public Upper Secondary Schools of Heze City, Shandong Province, the People's Republic of China. *EAU HERITAGE JOURNAL Social Science and Humanity*, 9(3), 108–121

ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย





ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.บุญมี ก่อบุญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ  
๒. เครื่องมือการวิจัย  
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทกานต์ เพียรชญูรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

**“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”**



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ  
๒. เครื่องมือการวิจัย  
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๕๒๑๒๕๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”





ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายรุ่งสุริยา ศรีโสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ  
๒. เครื่องมือการวิจัย  
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชิตวานิช)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวรัศมี เรียมแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ  
๒. เครื่องมือการวิจัย  
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสุภาภักดิ์ อภัยโส

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลน้ำก่ำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จุมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จุมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองวาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเทศมนตรีตำบลพระซอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ทำอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชญูญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๘๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสังข์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยบุญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลดอนเตย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”





ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จุมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วโร เพ็งสวัสดิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จุมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางนุจนาฏ ศรีสมจักร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ไปรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางสาวจุรีรัตน์ แพงวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖





ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายรุ่งสุริยา ศรีโสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร  
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม  
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๒๔๒๑๒๔๗๑๐๘ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๓๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)  
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๒๒๒ ๘๔๘๖

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย  
และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา





## รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า  
 อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต  
 สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.บุญมี กอบุญ  
 อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต  
 สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายรุ่งสุริยา ศรีโสภา  
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา ระดับกลาง  
 สังกัดเทศบาลตำบลบ้านแพง
4. นางสาวรัศมี เรียมแสน  
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม  
 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซน
5. นางสาวสุภาภักดิ์ อภัยโส  
 ครูชำนาญการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดกลาง  
 สังกัดเทศบาลตำบลบ้านแพง

## รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ผศ.ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา  
 อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต  
 สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรณสาร  
 ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ  
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. นายรุ่งสุริยา ศรีโสภา  
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา ระดับกลาง  
 สังกัดเทศบาลตำบลบ้านแพง
4. นางสาวจวีรัตน์ แพงวงษ์  
 ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบ้านแพง  
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
5. นางนุจนาฏ ศรีสมจักร  
 ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคำแมนาง  
 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซน

ภาคผนวก ค  
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย



**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**  
**เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**  
**สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

**คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม
2. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน  
 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ  
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 30 ข้อ  
 ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 30 ข้อ
3. การตอบแบบสอบถามในแต่ละขั้นตอนมีคำชี้แจงไว้อย่างละเอียดแล้ว กรุณาได้ตอบทุกส่วน ทุกตอนและตรงกับสภาพที่เป็นจริง
4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ต่อไป
5. ท่านสามารถแสกน QR CODE ด้านล่าง หรือเข้าลิงค์ <https://me-qr.com/4874150> เพื่อตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์



ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี  
 จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายเกียรติศักดิ์ จูมจะนะ  
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา  
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**  
**เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**  
**สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

.....  
**ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

**คำชี้แจง :** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน  
 ที่กำหนดให้ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ

( ) อายุระหว่าง 20 – 35 ปี

( ) อายุระหว่าง 36 – 45 ปี

( ) อายุระหว่าง 46 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท

( ) ปริญญาเอก

4. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

( ) ผู้บริหารการศึกษา (ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือรักษาการ  
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือ ผู้ทำหน้าที่กำกับ  
 ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรณีไม่มีกองการศึกษา)

( ) ครู

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

( ) น้อยกว่า 5 ปี

( ) ระหว่าง 5 – 10 ปี

( ) มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนา  
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

คำชี้แจง

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น  
6 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์
- 1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 1.3 โครงสร้างองค์กร
- 1.4 วัฒนธรรมองค์กร
- 1.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- 1.6 สภาพแวดล้อม

2. เมื่ออ่านข้อความแล้ว ท่านคิดว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านอยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับ  
ความคิดเห็นของท่าน

3. ระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่  
ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่  
ในระดับ มาก

3 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่  
ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่  
ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่  
ในระดับ น้อยที่สุด

## ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
00	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม	✓				

## คำอธิบายคำตอบ

ข้อ 00 ระดับความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น 5 แสดงว่า ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
<b>การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์</b>						
1	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม					
2	ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
3	ผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเพื่อนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ					
4	ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานและควบคุมกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ					
5	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					



ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
<b>ภาวะผู้นำของผู้บริหาร</b>						
6	ผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กร					
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม					
8	ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ					
9	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างทีมงาน					
10	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กร					
<b>โครงสร้างองค์กร</b>						
11	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสายบังคับบัญชา					
12	โครงสร้างการบริหารงานมีความชัดเจนเอื้อต่อการปฏิบัติงาน					
13	มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน					
14	มีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน					
15	มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
<b>วัฒนธรรมองค์กร</b>						
16	ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา					
17	ครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เล็กร่วมกัน					
18	ครูมีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
19	ครูมีการสร้างข้อตกลงเพื่อเป็นมาตรฐานใน การปฏิบัติงานร่วมกัน					
20	ครูให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันด้วยความ เป็นมิตรและสุภาพ					
<b>การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน</b>						
21	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก					
22	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
23	ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก					
24	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการระดมทรัพยากรเพื่อ จัดการศึกษา					
25	มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
<b>สภาพแวดล้อม</b>						
26	อาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน					
27	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน					
28	มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อ การใช้งาน สำหรับเด็กนักเรียน					
29	มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับ เด็กนักเรียน					
30	มีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน					

**ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก  
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

**คำชี้แจง**

1. ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย
  - 1.1 วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
  - 1.2 คุณภาพเด็ก
  - 1.3 อาคารสถานที่
  - 1.4 การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน
  - 1.5 การบริหารจัดการ
2. เมื่ออ่านข้อความแล้ว ท่านคิดว่า ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท่านอยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
3. ระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้
  - 5 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ มากที่สุด
  - 4 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ มาก
  - 3 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ ปานกลาง
  - 2 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ น้อย
  - 1 หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

**ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม**

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
00	ครูมีส่วนร่วมในการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	✓				

**คำอธิบายคำตอบ**

ข้อ 00 ระดับความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น 5 แสดงว่า ครูมีส่วนร่วมในการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
<b>วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร</b>						
1	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2	ครูมีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก					
3	ครูมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา					
4	ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
5	ครูมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็ก					
6	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาสำหรับเด็ก					
<b>คุณภาพเด็ก</b>						
7	เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัย และสูงดีสมส่วน					
8	เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเองตามวัย					
9	เด็กแสดงออก ราบรื่น แจ่มใส รู้สึกมั่นคงปลอดภัยแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นได้สมวัย					
10	เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และแสดงออกถึงยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล					
11	เด็กมีวินัย มีรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สมวัย					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	เด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย					
<b>อาคารสถานที่</b>						
13	โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงแข็งแรง มีขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน					
14	มีการจัดบริเวณหอนา หองสวม ที่แปรงฟัน/ล้างมือให้เพียงพอสะอาด ปลอดภัย และเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก					
15	มีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุงประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ การจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรคที่ดี					
16	มีพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น เป็นที่ปลอดภัยในการเล่นของเด็ก มีการสำรวจความเสี่ยงของพื้นที่เล่นสนามเด็กเล่นอย่างต่อเนื่อง					
17	มีระบบป้องกันภัยจากบุคคล ตรวจสอบการเข้า-ออก การรับและส่งเด็ก					
18	มีการฝึกซ้อมแผนอพยพให้กับบุคลากรและเด็กทุกคนเสมือนเกิดเหตุจริง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
<b>การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน</b>						
19	มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ					
20	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
21	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
22	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
23	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในติดตามประเมิน ผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
24	ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
<b>การบริหารจัดการ</b>						
25	มีการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/หน่วยงานที่กำกับดูแล					
26	มีการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
27	มีการดำเนินงานทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ					
28	มีการจัดทำข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนประจำทุกปีการศึกษา					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
29	มีการบริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
30	มีจำนวนครูเพียงพอเหมาะสมต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน					

ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....



ภาคผนวก ง  
ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา  
ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม



ตาราง 30 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล  
การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก								
1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร								
6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	0	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	0	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. โครงสร้างองค์กร								
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. วัฒนธรรมองค์กร								
16	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
17	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
18	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
19	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
20	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

## ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน								
21	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. สภาพแวดล้อม								
26	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก								
1. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. คุณภาพเด็ก								
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3	4	5			
3. อาคารสถานที่และความปลอดภัย								
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน								
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. การบริหารจัดการ								
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
28	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ค่าความเชื่อมั่น 0.98		
1. การบริหารองค์กรเชิงกลยุทธ์ ค่าความเชื่อมั่น 0.98	1	0.71
	2	0.75
	3	0.64
	4	0.73
	5	0.78
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ค่าความเชื่อมั่น 0.98	6	0.68
	7	0.72
	8	0.69
	9	0.64
	10	0.71
3. โครงสร้างองค์กร ค่าความเชื่อมั่น 0.98	11	0.67
	12	0.60
	13	0.72
	14	0.73
	15	0.67
4. วัฒนธรรมองค์กร ค่าความเชื่อมั่น 0.98	16	0.70
	17	0.68
	18	0.78
	19	0.73
	20	0.64
5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ค่าความเชื่อมั่น 0.98	21	0.78
	22	0.76
	23	0.77
	24	0.68
	25	0.75

## ตาราง 31 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
6. สภาพแวดล้อม ค่าความเชื่อมั่น 0.98	26	0.65
	27	0.60
	28	0.57
	29	0.45
	30	0.54
แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ค่าความเชื่อมั่น 0.98		
1. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ค่าความเชื่อมั่น 0.98	1	0.83
	2	0.83
	3	0.72
	4	0.78
	5	0.77
	6	0.70
2. คุณภาพเด็ก ค่าความเชื่อมั่น 0.98	7	0.70
	8	0.70
	9	0.73
	10	0.71
	11	0.66
	12	0.60
3. อาคารสถานที่และความปลอดภัย	13	0.71
	14	0.67
	15	0.67
	16	0.46
	17	0.71
	18	0.54
4. การส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชน ค่าความเชื่อมั่น 0.98	19	0.73
	20	0.81
	21	0.79
	22	0.72
	23	0.71
	24	0.72

ตาราง 31 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
5. การบริหารจัดการ ค่าความเชื่อมั่น 0.98	25	0.65
	26	0.58
	27	0.57
	28	0.59
	29	0.56
	30	0.64



ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา





## แบบสัมภาษณ์

เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม

### คำชี้แจง

จากผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม” พบว่ามีตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ด้านโครงสร้างองค์กร
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
4. ด้านสภาพแวดล้อม

ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรดังกล่าวมาหาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ท่าน กรุณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายเกียรติศักดิ์ จุ่มจะนะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**  
**แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**  
**สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

.....

ชื่อ-สกุล .....

ตำแหน่ง .....

หน่วยงาน .....

**คำชี้แจง**

โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม ว่าวิธีการใดเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนมโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเห็นท่านว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามความคิดเห็นของท่าน

**แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร  
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม**

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือขององค์กร สามารถกระตุ้นและจูงใจให้บุคลากรคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมายขององค์กร และผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ชัดเจน		
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีม		
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารแบบมีประสิทธิผลและกระตุ้นให้บุคลากรลงมือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง		
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างทีมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ		
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีมติริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาองค์กรให้สู่ความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง		



**ด้านโครงสร้างองค์กร** หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในลักษณะแผนผังขององค์กร เน้นการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ บุคลากร มีการระบุนโยบายหรือภาระหน้าที่ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของบุคลากรกับความชำนาญเฉพาะทาง มีการกำหนด แนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนและเป็นทางการ เพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้งไว้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนด โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม สายบังคับบัญชาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน และง่ายต่อการบริหารจัดการองค์กร		
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกระจายงาน และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้บุคลากรเพื่อ ความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อ การปฏิบัติงานในหน้าที่		
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำคำสั่ง มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรโดยคำนึงถึง ความเหมาะสมกับความชำนาญเฉพาะทางของงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน สูงสุด		
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดแนวทาง กฎ ข้อบังคับ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเพื่อ เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร		
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามคำสั่ง มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด การพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง		





**ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน** หมายถึง การเปิดโอกาสให้หน่วยงานจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน หรือแม้กระทั่งบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือกันทั้งภายในเครือข่ายและระหว่างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่หลากหลาย		
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่อเนื่อง		
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง		
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาที่เพียงพอ		
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดให้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง		



**ด้านสภาพแวดล้อม** หมายถึง สภาพโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอก สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยและเหมาะสมแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้รับประสบการณ์ตรงและใช้ประสาทสัมผัสรับรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ มีทักษะต่าง ๆ และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย

ข้อที่	แนวทางการพัฒนา	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน		
2	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและผู้เกี่ยวข้องบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน		
3	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีห้องน้ำที่สะอาด ถูกสุขอนามัย เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน		
4	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับเด็กนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด		
5	ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีการแบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด		

โปรดเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม **ด้านสภาพแวดล้อม**  
ตามความคิดเห็นของท่านว่าควรเป็นอย่างไร

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

(ลงชื่อ).....ผู้ทรงคุณวุฒิ  
(.....)  
วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย



## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเกียรติศักดิ์ จุมจะนะ
วัน เดือน ปีเกิด	9 สิงหาคม 2524
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	45 หมู่ที่ 3 ตำบลโพนทอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
สถานที่ทำงาน	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู อำเภอบึงนาราง จังหวัดหนองบัวลำภู
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู อำเภอบึงนาราง จังหวัดหนองบัวลำภู
พ.ศ. 2554	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วทป.) สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (การจัดการอุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
พ.ศ. 2560	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป. บัณฑิต) สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2567	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558	ครู กศน. ตำบล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอบึงนาราง จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2561	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
พ.ศ. 2563	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทม สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น